

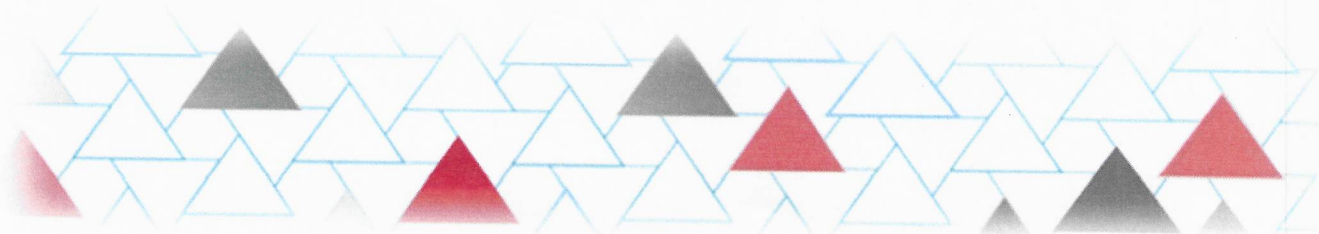
IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANCIA

2019.

Broj: 01-02-06-11-1-1887-6/19

Sarajevo, svibanj 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA FINACIJA.....	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	17
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	17
7.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	17
7.1.1	Rashodi, izdaci i financiranje	17
7.1.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	18
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	18
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	20
7.1.1.4	Izdaci za kamate	24
7.1.1.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	25
7.1.1.6	Izdaci za finacijsku imovinu	25
7.1.1.7	Izdaci za otplate dugova	26
7.2	BILANCA STANJA	27
7.2.1	Stalna sredstva	27
7.2.2	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	29
7.2.3	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	30
7.2.4	Popis sredstava i obveza.....	31
8.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	32
9.	JAVNE NABAVE	32
10.	NADLEŽNOST MINISTARSTVA U VEZI S VOĐENJEM GLAVNE KNJIGE RIZNICE	33
11.	OSTALI NALAZI	41
11.1	Migracija softverske aplikacije ISFU (Oracle E-Business Suite) na novu verziju.....	41
11.2	Zamjena interno razvijenih desktop aplikacija za podršku pomoćnim evidencijama	42
11.3	Implementacija razvojno-investicijskih projekata financiranih iz ino kreditnih i donatorskih sredstava... ..	42
12.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	45
IV	PRILOG: GODIŠNJE FINACIJSKO IZVJEŠĆE	47
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu	48
	Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine	51

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvešće neovisnog revizora daje se temeljem provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Federalnog ministarstva financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvešće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, **financijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, financijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2019. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.**

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Ministarstva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeće pitanje:

- **Obveze temeljem pravomoćnih presuda, sudskih izvršnih rješenja, upravnih i radnih sporova i obveze po drugim temeljima iz prethodnih razdoblja u iznosu od 3.034.952 KM, iskazane su u okviru dugoročnih obveza i dugoročnih razgraničenja (točka 7.2.3 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju financijskih izvješća **Federalnog ministarstva financija za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Ministarstva za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Raspodjela sredstava tekućih transfera nižim razinama vlasti u iznosu od 18.000.000 KM izvršena je bez javnog oglašavanja i bez primjene kriterija utvrđenih Odlukom Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava. Nije osiguran potpun nadzor nad korisnicima sredstava, niti je jedan broj korisnika dostavio izvješće o namjenskom utrošku sredstava sukladno Odluci Vlade FBiH. Također, korisnicima sredstava za 2018. godinu, koji nisu opravdali namjenski utrošak sredstava, sredstva su dodijeljena u 2019. godini. To nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu (točka 7.1.1.3 Izvješća).**
2. **Uspostavljeni Registar proračunskih korisnika proračuna u FBiH nije sukladan Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH, što je utjecalo na planiranje i realizaciju sredstava za rad Parlamenta FBiH, Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH i kazneno-popravnih zavoda u FBiH (točka 5. Izvješća).**

3. Ministarstvo nije poduzelo potrebne aktivnosti, sukladno nadležnostima, s ciljem uspostave unutarnje revizije i financijskog upravljanja i kontrole na svim razinama vlasti u FBiH, kako je predviđeno Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH (točka 5. Izvješća).
4. Rješavanje po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostupanijskih organa nije se provodilo u roku, sukladno odredbama Zakona o poreznoj upravi FBiH. Na 31. 12. 2019. godine bilo je ukupno 4.615 neriješenih predmeta, što pokazuje da nije osigurano načelo efikasnosti, sukladno Zakonu o upravnom postupku (točka 5. Izvješća).
5. Ministarstvo nije poduzelo adekvatne mjere za naplatu potraživanja po kreditima u iznosu od 176.718.210 KM, koji su temeljem supsidijarnih ugovora s FBiH preneseni na krajnje korisnike, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH (točka 10. Izvješća).
6. Popisom sredstava i obveza nije utvrđeno stvarno stanje, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to predviđeno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 7.2.4 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Ministarstva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju financijskih Izvješća, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je osigurati da aktivnosti, financijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, financijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28. 5. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić
Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić
Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Proračun FBiH za 2019. godinu;
- Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH;
- Zakon o igrama na sreću;
- Zakon o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH;
- Zakon o poreznoj upravi FBiH;
- Zakon o upravnom postupku;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je utemeljeno sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.¹ Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: porezni sustav i poreznu politiku, praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznoga sustava sukladno Ustavu BiH i Zakonu o Centralnoj banci BiH,² carine, uvozne dažbine, kreditni i bankarski sustav, sustav financijskog poslovanja, obračunski sustav, sustav osiguranja imovine i osoba, sustav taksi, doprinosa, drugih dažbina i igara na sreću, sustav financiranja javne potrošnje, izradu i izvršenje Proračuna FBiH i godišnjeg obračuna Proračuna FBiH, nadzor nad izvršenjem Proračuna FBiH, proračunsku inspekciju, riznično poslovanje, upravljanje novčanim tijekovima, dnevno praćenje novčanih sredstava, obveza i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja, planiranje osiguranja nedostajućih sredstava, koncentracija financijskih sredstava radi osiguranja financijskog tržišta, javni dug i njegovo servisiranje, kontrolu izvršavanja Proračuna FBiH i druge poslove utvrđene zakonom.

U sastavu Ministarstva su Porezna uprava FBiH i Financijska policija FBiH.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu od 30. 10. 2017. godine, na koji je Vlada FBiH dala suglasnost.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Sistematizirana su radna mjesta za 245 izvršitelja, a na 31. 12. 2019. godine u Ministarstvu je bilo 137 zaposlenih. Proračunom za 2019. godinu planirani broj zaposlenih je 150. Organizacijske jedinice Ministarstva su: Kabinet ministrice, Sektor za pravne poslove, Sektor za gospodarske financije, Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću, Sektor za proračun i javne rashode, Sektor za riznicu, Sektor za upravljanje dugom, Sektor za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove, Središnja harmonizacijska jedinica, Jedinica za unutarnju reviziju i Jedinica za proračunsku inspekciju.

Ministarstvom rukovodi ministrica Jelka Milićević, koja je imenovana 31. 3. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Mehmeda Spahe broj 5.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, s prekidima u razdoblju od prosinca 2019. godine do travnja 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada FBiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na temelju zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizirali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može utjecati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09, 48/11

² „Sl. glasnik BiH“, br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Ministarstva za 2018. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o financijskim izvješćima sa skretanjem pozornosti i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima sa skretanjem pozornosti. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH³ i obavijestilo o poduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću. Revizijom je konstatirano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Jedinica za unutarnju reviziju provodi kontinuirane aktivnosti u dijelu praćenja i izvješćivanja postupanja po danim preporukama u izvješćima o izvršenim unutarnjim revizijama proračunskih korisnika za koje je nadležna.
- 2) Evidentiranje poslovnih promjena u Glavnoj knjizi vrši se temeljem vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.
- 3) Prilikom izbora postupaka javne nabave postupljeno je sukladno odredbama članka 15. stav 6. Zakona o javnim nabavama i nisu dijeljeni postupci nabava istovrsnih roba, usluga i radova.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Nastavljene su aktivnosti na implementaciji sustava financijskog upravljanja i kontrole sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, s obzirom na to da je u 2019. godini izvršena procjena strateških i operativnih rizika, te je sačinjen Registar rizika. Međutim, još uvijek nije u potpunosti implementiran sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno navedenim propisima.
- 2) Registrom proračunskih korisnika FBiH, koji je donesen u 2020. godini, svih sedam kazneno-popravnih zavoda dobilo je status proračunskog korisnika, što će se primijeniti prilikom planiranja proračuna za 2021. godinu. Međutim, nisu ispoštovane zakonske odredbe vezane za proračunsko planiranje.
- 3) Poduzete su aktivnosti vezane za usklađivanje registra proračunskih korisnika s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH. Međutim, nisu okončane.
- 4) Ministarstvo je osiguralo prijepis Rješenja od 5. 10. 2017. godine, kojim se dozvoljava uknjižba vlasništva u korist Ministarstva s dijelom 1/1 na nekretnine označene kao k. č. br. 1766/1, k. o. Sarajevo IV, ukupne površine 856 m² u Ulici Mehmeda Spahe. Međutim, nije podnesen zahtjev za promjenu upisa posjedovnog stanja nadležnoj Službi za imovinskopravne poslove, geodetske poslove i katastar Općine Centar.
- 5) Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja evidentiran je samo dio potraživanja starijih od šest mjeseci, sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Također, nisu poduzete sve zakonom propisane radnje za naplatu nenaplaćenih potraživanja od krajnjih korisnika.
- 6) U prethodnom razdoblju provedene su aktivnosti na nadogradnji Oracle E-Business Suite na novu verziju, ali još nisu usvojene politike za nadogradnju.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 22/06

- 7) Vršene su aktivnosti na doradi izvješća, ali nisu okončane. U prvoj fazi projekta nadogradnje ISFU-a postojeća izvješća su prilagođena za rad na novoj verziji aplikacije. Daljnja dorada izvješća, kao i izrada novih izvješća po zahtjevu korisnika planirana je u drugoj fazi projekta, iz koje su provedene samo početne aktivnosti.
- 8) U prethodnom razdoblju zamijenjene su desktop aplikacije i rađena je informatizacija evidencija, ali te aktivnosti nisu okončane. Završen je postupak javne nabave za izbor izvršitelja usluga za razvoj softverske aplikacije za evidenciju i realiziran dio ugovorenih aktivnosti, i to: završena je izrada (razvoj) svih osam modula softverskog rješenja, što je u fazi testiranja funkcionalnosti. Rok za završetak projekta je prolongiran.
- 9) Poduzete su aktivnosti na blagovremenom praćenju implementacije razvojno-investicijskih projekata i osiguravanju mehanizama za efikasniju kontrolu nad njim, a u cilju smanjenja taksi na nepovučena sredstva. Međutim, te aktivnosti nisu okončane.

Nerealizirane preporuke

- 1) Poduzeti aktivnosti na izmjeni utvrđenog načina izvršavanja proračuna po prioritetima, uvažavajući sudske presude, i obveze po sudskim presudama ugraditi u Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH.
- 2) Obračun poreza i doprinosa, nastalih temeljem nesamostalne djelatnosti, za zaposlenike Ministarstva vršiti na način propisan člankom 27. Zakona o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.
- 3) Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji su privremenog karaktera, za točno utvrđene poslove i zadatke, sukladno zakonskim propisima.
- 4) Utvrditi mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava i transparentno, sukladno tim kriterijima, izvršiti raspodjelu odobrenih sredstava.
- 5) Sredstva kapitalnih transfera planirati, odobravati i evidentirati na odgovarajućoj poziciji, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.
- 6) Utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH.
- 7) Sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama danim u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH za 2005. godinu i dostaviti ga Uredu za reviziju institucija u FBiH.
- 8) Pravomoćne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.
- 9) Redovitim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obveza i potraživanja, usuglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 10) Sukladno zakonskim i ostalim propisima, poduzeti aktivnosti na rješavanju statusa opreme, koja je u ranijem razdoblju dana na revers.
- 11) Poduzeti aktivnosti na ispravci pogrešnih knjiženja iz ranijeg razdoblja.
- 12) Pozitivne i negativne tečajne razlike u Glavnoj knjizi riznice, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu, knjižiti sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputku o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.
- 13) U Glavnoj knjizi riznice, na odgovarajućim bilančnim pozicijama, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, izvršiti evidentiranje isplaćenih sredstava za potraživanja po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske.
- 14) Izraditi i usvojiti strateški plan IT razvoja kako bi se na sustavan način pristupilo razvoju informacijskih tehnologija u Ministarstvu i osigurala adekvatna IT podrška procesima, sukladno poslovnim ciljevima.

- 15) Sukladno utvrđenim nadležnostima, potrebno je donijeti naputak o načinu vođenja knjigovodstva, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, a koji se realiziraju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa koji nisu u okviru JRR-a FBiH.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu dano je ukupno 37 preporuka, od čega je 13 novih i 24 preporuke koje su već dane u Izvješću o financijskoj reviziji za 2018. godinu (15 nerealiziranih i 9 djelomično realiziranih).

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,⁴ Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH,⁶ Ministarstvo ima obvezu uspostavljanja sustava unutarnjih kontrola. Kako bi se osigurao funkcionalan sustav unutarnjih kontrola Ministarstvo je usvojilo većinu unutarnjih akata i procedura.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu uređeno je unutarnje ustrojstvo i djelokrug organizacijskih jedinica, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje i odgovornost za obavljanje poslova, stručni kolegij, suradnja u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radni odnosi i disciplinska odgovornost, ostvarivanje javnosti rada i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Ministarstva. Navodimo da Ministarstvo i dalje radi sa značajno manjim brojem izvršitelja u odnosu na usvojeni Pravilnik (na 31. 12. 2019. godine popunjenost je iznosila 56%). Radni odnos na neodređeno vrijeme s Ministarstvom je tijekom 2019. godine zasnovalo 14 zaposlenika, ali je za deset zaposlenika prestao radni odnos. Neka od važnih mjesta koja nisu popunjena jesu: strateško planiranje, pomoćnik ministrice pri Sektoru za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću, šefovi više odsjeka, savjetnici ministrice za ekonomski sustav i poreznu politiku, pravne poslove itd. U odnosu na Pravilnik najviše radnih mjesta je upražnjeno u sljedećima organizacijskim jedinicama: Sektor za poreznu politiku, javne prihode i igre na sreću (17), Sektor za riznicu (16), Sektor za upravljanje dugom (16), Sektor za gospodarske financije (13), Sektor za proračun i javne rashode (13) i Sektor za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove (10). **Navedeno više dobiva na važnosti zbog značajnosti Ministarstva kao institucije s velikim opsegom posla, kojoj je zakonski povjerena široka nadležnost, kao i zbog proračunskih sredstava kojima raspolaže. S obzirom na to da Ministarstvo funkcionira s 56% popunjenih sistematiziranih radnih mjesta, postavlja se pitanje utemeljenosti sistematiziranog broja radnih mjesta.**

Sukladno Pravilniku o unutarnjoj kontroli od 7. 12. 2016. godine, procedure za upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke regulirane su prvenstveno normativnim aktima Ministarstva, koji su doneseni sukladno Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Ministarstvo je sačinilo mapu procesa koja sadrži opise poslovnih procesa koji se realiziraju u Ministarstvu, način njihovog provođenja, pravila, procedure, kontrole, nadležnosti i odgovornosti potrebne za njihovu realizaciju.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

Sukladno Smjernicama za upravljanje rizikom u javnom sektoru FBiH⁷ izvršena je procjena rizika koji mogu utjecati na ostvarenje srednjoročnih i dugoročnih ciljeva i strateških prioriteta organizacije (strateški rizici) i procjena rizika na razini jedinice, odnosno na razini poslovnih procesa koji se realiziraju u nadležnosti jedinice (operativni rizici), a u travnju 2019. godine je sačinjen Registar rizika. Određene su mjere, rokovi i odgovorne osobe za postupanje po utvrđenim rizicima.

Ministarstvo je 26. 2. 2020. godine dostavilo Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu. Poslovima koordiniranja razvoja financijskog upravljanja i kontrole upravlja koordinatore, koji je ujedno i rukovoditelj Jedinice za financije.

Naši nalazi u vezi sa sustavom unutarnjih kontrola ukazuju na to da je on u nekim slučajevima još uvijek nezadovoljavajući, i to u dijelu: raspodjele sredstava nižim razinama vlasti i nadzora nad utroškom tih sredstava, evidentiranja obveza po temelju pravomoćnih sudskih presuda i provođenja popisa sredstava i obveza, što u konačnici može imati utjecaja na istinitu i fer prezentaciju financijskih izvješća.

Ministarstvo nije u potpunosti implementiralo sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ i drugim propisima i aktima kojima se regulira unutarnja kontrola.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je sukladno člancima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁹

Preporuke:

- ***nastaviti aktivnosti na implementaciji sustava financijskog upravljanja i kontrole, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru;***
- ***preispitati Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu u dijelu utvrđenog broja potrebnih izvršitelja, uvažavajući zakonski dane nadležnosti Ministarstvu.***

Prevenција korupcije

Vremenski okvir Plana djelovanja protiv korupcije Ministarstva određen je Strategijom za borbu protiv korupcije 2016. – 2019., Akcijskim planom za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2016. – 2019., koji su usvojeni Odlukom Vlade FBiH¹⁰ i Smjernicama za izradu planova borbe protiv korupcije u institucijama s javnim ovlaštenjima Bosne i Hercegovine.

Plan integriteta Ministarstva donesen je 22. 2. 2017. godine i sukladan je dobrim praksama i međunarodnim standardima, Strategiji za borbu protiv korupcije 2016. – 2019., Akcijskom planu za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2016. – 2019. i strateškim opredjeljenjima efikasne borbe protiv korupcije.

Radna grupa, koju je imenovala ministrica, izradila je Plan integriteta sukladno smjernicama i metodologiji Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Tijekom 2019. godine nisu poduzimane daljnje aktivnosti na ovom području. Novi Plan integriteta nije donesen. S obzirom na to da su rokovi za realizaciju najvećeg dijela predviđenih mjera i preporuka vezani za 2017. godinu, u kojoj je i donesen Plan integriteta, za 2019. godinu nije sačinjavano Izvješće o implementaciji mjera i preporuka.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 65/18

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANCIJA

Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakonom o upravnom postupku,¹¹ između ostalog, Ministarstvu je dano u nadležnost planiranje, izvršenje proračuna, izvješćivanje o izvršenju proračuna FBiH, zatim zaduživanje i upravljanje dugom, računovodstvo i proračunski nadzor, kao i donošenje provedbenih akata vezanih za registar proračunskih korisnika, sadržaj proračuna i financijskog plana, donošenje odgovarajućih instrukcija i pravilnika, računovodstvenih propisa i slično i njihovo usuglašavanje sa zakonskim i drugim propisima, te rješavanje po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostupanjskih organa. Provedenom revizijom utvrđena je neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH,¹² kao i neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o poreznoj upravi FBiH¹³ i Zakona o upravnom postupku, a odnosi se na sljedeće:

- Neblagovremeno izvršavanje poslova Ministarstva iz nadležnosti u vezi s izradom proračuna i financijskog plana, tako što su određeni dokumenti pripremljeni sa zakašnjenjem, od kojih navodimo: Dokument okvirnog proračuna FBiH za razdoblje 2019. – 2021. godine, sačinjen 6. 7. 2018. godine (rok je bio 15. 6. 2018. godine), zbog čega ga je Vlada FBiH usvojila sa zakašnjenjem – 19. 7. 2018. godine (rok je bio 30. 6. 2018. godine), Nacrt Proračuna FBiH za 2019. godinu i Nacrt zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu pripremljen je 11. 12. 2018. godine (rok je bio 15. 10. 2018. godine). DOP je izrađen sa zakašnjenjem zbog toga što je Fiskalno vijeće BiH 3. 7. 2018. godine dalo suglasnost na Globalni okvir fiskalne bilance i politika u BiH za razdoblje 2019. – 2021. godine, koji je Vijeće ministara BiH, Vlada FBiH i Vlada RS-a usvojila 15. 8. 2018. godine, sukladno odredbama Zakona o fiskalnom vijeću u BiH,¹⁴ čime su tek stvoreni preduvjeti za izradu projekcija prihoda od indirektnih poreza, DOP-a za razdoblje 2019. – 2021. godine i dostavljanje Vladi FBiH na razmatranje. Uz DOP za razdoblje 2019. – 2021. godine nisu priloženi trogodišnji financijski planovi javnih poduzeća kod kojih je udio javnih prihoda u ukupnim prihodima viši od 50%, kao i poduzeća za koja je Ministarstvo izdalo jamstva za zaduživanje;
- Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2019. godinu nisu izvršene sukladno Zakonu o proračunima u FBiH u dijelu poštivanja procedura, jer je Vlada FBiH Zaključkom od 11. 4. 2019. godine zadužila Ministarstvo da pripremi i predloži Vladi FBiH Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2019. godinu na način kako je definirano u Zaključku. Točkom 5. Zaključka, Ministarstvo je zaduženo da u roku od 15 dana od donošenja Zaključka Vladi FBiH dostavi Nacrt izmjena i dopuna Proračuna FBiH za 2019. godinu, kojim će se sredstva utvrđena na ekonomskim kodovima s kojih se izvršavaju sudske presude i rješenja o izvršenju, kao i pripadajuće zatezne kamate i troškovi postupka, dijelom preraspodijeliti Federalnom ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, u svrhu implementiranja obveza koje će biti utvrđene Zakonom o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, a dijelom za izmirenje obveza po temelju sudskih presuda i rješenja o izvršenju putem izvansudske nagodbe. Također, člankom 8. stav 3. Zakona o proračunima u FBiH definirano je da, ako se tijekom godine donesu zakoni i drugi propisi i akti planiranja na temelju kojih nastaju nove obveze za proračun, sredstva će se osigurati u proračunu za sljedeću proračunsku godinu sukladno projekcijama i mogućnostima. Zaključak je suprotan ovoj odredbi, te se njime daje veći prioritet u planiranju i osiguravanju sredstava za obveze koje još uvijek nisu bile zakonom utvrđene i definirane, u odnosu na već stvorene obveze za koje su sredstva bila odobrena u Proračunu FBiH za 2019. godinu.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 2/98, 48/99

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15

¹⁴ „Sl. glasnik BiH“, br. 63/08

Također ističemo da Zaključak od 11. 4. 2019. godine nije dostavljen Ministarstvu na mišljenje, sukladno proceduri propisanoj Zaključkom od 16. 12. 2016. godine, a ministrica, kao članica Vlade FBiH, zbog službenog odsustva nije bila u prilici sudjelovati u raspravi prilikom usvajanja ovog Zaključka. Zbog toga se ministrica 16. 4. 2019. godine obratila premijeru Vlade FBiH očitovanjem u kojem skreće pažnju na okolnosti i posljedice donošenja ovakvog Zaključka, te traži da Vlada FBiH uvaži iznesene primjedbe i revidira Zaključak od 11. 4. 2019. godine. Vlada FBiH je 23. 5. 2019. donijela Zaključak o izmjeni Zaključka donesenog 11. 4. 2019. godine, kojim zadužuje rukovoditelje proračunskih korisnika, koji su unijeli naloge za plaćanje sudskih izvršnih rješenja u rizničnu aplikaciju na temelju Instrukcije Ministarstva od 29. 3. 2019. godine, da odmah storniraju unesene naloge kako bi se mogle realizirati aktivnosti iz točke 5. Zaključka;

- Registar proračunskih korisnika FBiH nije sukladan Pravilniku o utvrđivanju i načinu vođenja Registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH,¹⁵ jer se Parlament FBiH i Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH i dalje planiraju kao tri proračunska korisnika s jednim identifikacijskim brojem. Ministarstvo je u rujnu 2019. godine organiziralo sastanak s predstavnicima Predsjednika i dva potpredsjednika FBiH i Parlamenta FBiH radi iznalaženja rješenja, na kojem su predložena rješenja, sa zaključkom da se pokuša postići suglasnost zainteresiranih strana, te o tome pravovremeno obavijesti Ministarstvo, kako bi nastavilo daljnje aktivnosti. Nakon ovog sastanka nije bilo daljnjih aktivnosti u vezi s ovim pitanjem;
- Sredstva za rad kazneno-popravnih zavoda (u daljnjem tekstu: KPZ) Proračunom FBiH za 2019. godinu planirana su za sve zavode u cjelini, a ne pojedinačno, u okviru razdjela Federalnog ministarstva pravde, proračunska glava 1502, iako Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da su KPZ-ovi u sastavu Ministarstva pravde, dok sukladno Zakonu o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH¹⁶ KPZ-ovi imaju svojstvo pravnih osoba. To za posljedicu ima da raspodjelu proračunom odobrenih sredstava za KPZ-ove vrši Federalno ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovoditelji KPZ-ova nisu direktno odgovorni za planiranje, izvršavanje i izvješćivanje ovako odobrenog proračuna. Tijekom 2019. godine Ministarstvo je u suradnji s Federalnim ministarstvom pravde poduzelo aktivnosti koje su rezultirale donošenjem Zaključka Vlade FBiH 7. 11. 2019. godine. Zaključkom je usvojena Informacija o planiranju, odobravanju i raspodjeli proračunskih sredstava za KPZ-ove, te da se KPZ-ovi razdvoje na sedam proračunskih korisnika prilikom planiranja Proračuna za 2021. godinu, a Ministarstvo je zaduženo da svih sedam KPZ-ova dobije status proračunskog korisnika sukladno Pravilniku o utvrđivanju i načinu vođenja Registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH. Ministarstvo je, nakon što je utvrdilo da su ispunjeni uvjeti iz članka 4. točka 1., 2. i 3. Pravilnika, dalo suglasnost za upis sedam KPZ-ova u Registar proračunskih korisnika, o čemu je informiralo Vladu FBiH 10. 2. 2020. godine. Registar proračunskih korisnika FBiH objavljen je 11. 3. 2020. godine;¹⁷
- Federalno ministarstvo financija je u 2018. godini dalo suglasnost temeljem kojeg je Vlada FBiH donijela odluku o otvaranju namjenskog projektnog računa Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija izvan Jedinog računa riznice, za sredstva „Kapitalnog transfera javnim poduzećima – Transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“, na koji je u prosincu 2018. godine prebačeno 153.000.000 KM. Suglasnost nije bila sukladna članku 25. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2018. godinu, s obzirom na to da otvaranje posebnog namjenskog projektnog računa nije predviđeno izvan Jedinog računa riznice FBiH (u daljnjem tekstu: JRR FBiH), što nije sukladno Zakonu o riznici u FBiH.¹⁸ Vlada FBiH je 31. 7. 2019. godine dala suglasnost za zatvaranje namjenskog projektnog računa izvan JRR-a FBiH i suglasnost za otvaranje posebnog računa za upravljanje razvojnim sredstvima u okviru JRR-a FBiH za implementaciju sredstava namijenjenih za financiranje kapitalnih infrastrukturnih projekata.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 44/98, 42/99, 12/09, 42/11

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 19/20

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

Sredstva u iznosu od 150.254.789 KM prenesena su na novi račun u okviru JRR-a FBiH 17. 9. 2019. godine. Do prijenosa sredstava s namjenskog projektnog računa izvan JRR-a FBiH utrošeno je 2.745.211 KM. Posljedica toga je da **financijska izvješća Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Glavne knjige riznice FBiH za 2019. godinu ne sadrže utrošena sredstva s namjenskog projektnog računa izvan JRR-a FBiH;**

- Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte krajem 2014. godine stavljena je izvan snage. Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti da se ispoštuju zakonske odredbe utvrđene Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i drugim propisima u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte koji se realiziraju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa;
- Člankom 44. Zakona o proračunima u FBiH definirano je da su rukovoditelji proračunskih korisnika odgovorni za zakonito i namjensko korištenje sredstava i učinkovito i uspješno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole u okviru proračunom utvrđenih sredstava. Rukovoditelji su dužni svake godine, za prethodnu proračunsku godinu, popuniti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Sukladno članku 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo je nadležno za provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, koje korisnici dostavljaju sukladno članku 12. Pravilnika. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva navedeni poslovi nisu predviđeni, odnosno nisu dodijeljeni određenoj organizacijskoj jedinici/radnom mjestu. Također, Ministarstvo nije donijelo unutarnji akt kojim bi detaljnije uredilo prijem i pregled izjava. Sektor za proračun i javne rashode (koji ove poslove obavlja po ustaljenoj praksi od 2014. godine) izvršio je provjeru formalnog sadržaja zaprimljenih Izjava, Upitnika i odgovarajućih priloga. Zaključno s 20. 4. 2020. godine zaprimljeno je 66 izjava, od čega 63 proračunskih korisnika i tri izvanproračunskih fondova. Od ukupno zaprimljenih izjava, 45 je zaprimljeno blagovremeno (18 neblagovremeno), a 47 izjava je uredno (16 neuredno). Tri proračunska korisnika nisu nikako dostavila izjavu o fiskalnoj odgovornosti. O rezultatima provjere Sektor za proračun i javne rashode 20. 4. 2020. godine obavijestio je Jedinicu za proračunsku inspekciju, SHJ i Jedinicu za unutarnju reviziju. Nisu poduzimane daljnje aktivnosti na kontroli izjava o fiskalnoj odgovornosti sukladno članku 13. Pravilnika;
- Sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku, Ministarstvo je nadležno za rješavanje po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostupanjskih organa. Člankom 14. ovog Zakona definirano je da se postupak treba voditi brzo i sa što manje troškova i gubitka vremena za stranku i druge osobe koje sudjeluju u postupku, ali tako da se pribavi sve što je potrebno za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja i za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja. Također, Zakonom o poreznoj upravi FBiH Ministarstvo je definirano kao drugostupanjski organ. Programom rada za 2019. godinu, u dijelu koji se odnosi na efikasno upravljanje javnim financijama, ova aktivnost je navedena kao kontinuirana. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je da se ovi poslovi obavljaju u okviru Odsjeka za drugostupanjski porezno-upravni postupak pri Sektoru za pravne poslove, u kojem su sistematizirana radna mjesta za 15 izvršitelja, a na 31. 12. 2019. godine popunjena su radna mjesta za deset izvršitelja. Prema prezentiranim podacima, na 31. 12. 2019. godine ukupno je neriješeno 4.615 predmeta. Tijekom 2019. godine zaprimljene su 1.492 nove žalbe čija ukupna vrijednost iznosi 769.821.909 KM (od čega je osam žalbi izjavljeno na akte Financijske policije FBiH, a ostatak se odnosi na akte Porezne uprave FBiH), a riješeno je ukupno 838 predmeta tijekom 2019. godine. Žalbe se rješavaju kronološki, prema redu zaprimanja. Tijekom 2019. godine pretežno su rješavane žalbe iz 2016. godine, a žalbe iz 2017., 2018. i 2019. godine rješavane su samo ukoliko je to zatraženo nalogom upravnog inspektora ili je zbog specifičnosti pojedinih hitnih postupaka postojala nužnost za prioritetno rješavanje (postupak stečaja, likvidacije ili nalog suda). Skrećemo pozornost da je člankom 76. Zakona o poreznoj upravi FBiH definirano da Ministarstvo kao drugostupanjski organ rješava po žalbama u roku od trideset dana od dana prijema žalbe od prvostupanjskog organa.

Nije prezentiran podatak o ukupnoj vrijednosti neriješenih predmeta na 31. 12. 2019. godine. To ukazuje na neblagovremeno obavljanje poslova iz nadležnosti u dijelu rješavanja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostupajnskih organa, odnosno da Ministarstvo nije osiguralo načelo efikasnosti sukladno članku 6. Zakona o upravnom postupku, kojim je definirano da su organi i institucije s javnim ovlaštenjima, prilikom rješavanja u upravnim stvarima, dužni osigurati efikasno ostvarivanje prava i interesa stranaka, što podrazumijeva dobru organizaciju u izvršavanju poslova organa, koja osigurava brzo, potpuno i kvalitetno rješavanje upravnih stvari u upravnom postupku, uz svestrano razmatranje tih stvari;

- Člankom 9. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu¹⁹ definirano je izvršenje proračuna po prioritetima. Na prvom mjestu predviđeno je servisiranje vanjskog i unutarnjeg duga FBiH, dok je na posljednjem mjestu prioriteta kategorija „ostalo“, za koju nije definirano koje obveze obuhvaća. Promatrajući definirane prioritete, zaključujemo da su **obveze po temelju pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih rješenja na posljednjem mjestu prioriteta izvršavanja Proračuna FBiH**. Iako je tijekom 2019. godine izmiren značajan dio predmetnih obveza putem izvansudske nagodbe (glavnica u iznosu od 11.156.574 KM, troškovi spora u iznosu od 2.192.247 KM), kao i redovnim putem (glavnica u iznosu od 3.871.201 KM, zatezna kamata u iznosu od 3.501.520 KM, troškovi spora u iznosu od 569.092 KM), preostale obveze po pravomoćnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i dalje čine značajan iznos obveza FBiH, koji se dodatno uvećava za sudske troškove i troškove zateznih kamata, a točan iznos bit će poznat konačnom isplatom duga. Imajući u vidu značajnost iznosa ovih obveza, datum nastanka glavnog duga, kao i odgovornost Federalnog pravobraniteljstva i Vlade FBiH za veći broj izgubljenih sudskih sporova, ne možemo potvrditi opravdanost svrstavanja ovih obveza u posljednji red prioriteta u izvršavanju Proračuna u FBiH;
- Člankom 81. Zakona o proračunima u FBiH Ministarstvu su dani u nadležnost poslovi proračunskog nadzora kod proračunskih korisnika, odnosno poslovi inspekcijskog nadzora zakonitosti, pravodobnosti i namjenskog korištenja proračunskih sredstava kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. U Godišnjem planu Ministarstva za 2019. godinu u dijelu „Nadzor nad upravljanjem javnim sredstvima“ planirana je aktivnost Jedinice za proračunsku inspekciju (u daljnjem tekstu: Jedinica) koja se odnosi na provođenje inspekcijskog nadzora zakonitosti, blagovremenosti i namjenske uporabe proračunskih sredstava kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Jedinica je vršila inspekcijski nadzor temeljem Zakona o proračunima u FBiH, Uredbe u proračunskom nadzoru,²⁰ Zakona o financijskom poslovanju²¹ i drugih propisa. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu u Jedinici su sistematizirana četiri radna mjesta (načelnik Jedinice i tri federalna proračunska inspektora), a na 31. 12. 2019. godine popunjena su tri radna mjesta, uključujući načelnika Jedinice. Godišnjim planom inspekcijskog nadzora za 2019. godinu definirane su okvirne smjernice za provođenje inspekcijskog nadzora, a temeljem tog plana i zaprimljenih prijava sačinjavani su mjesečni planovi inspekcijskog nadzora, koji se odnose na konkretne nadzore kod određenih subjekata. Primarni fokus proračunskog nadzora bili su krajnji korisnici proračunskih sredstava i fondovi, kao i postupanje po zaprimljenim prijavama, te nakon analize zaprimljene dokumentacije vršen je proračunski nadzor kod određenih subjekata. Tijekom 2019. godine Jedinica je surađivala sa Sektorom za proračun i javne rashode u vezi transfera dodijeljenih općinama iz nadležnosti Ministarstva, kao i u vezi dostavljanja izjava o fiskalnoj odgovornosti od nadležnih subjekata. U postupku proračunskog nadzora ukupno je utvrđeno 57 nepravilnosti i, shodno tome, naložene su mjere s rokovima za njihovo otklanjanje. Od navedenog broja nepravilnosti, do okončanja revizije 36 je otklonjeno, dok je 21 u postupku realizacije. Postupak inspekcijskog nadzora putem Jedinice za proračunsku inspekciju uređen je Pravilnikom o obavljanju inspekcijskog nadzora Federalnog ministarstva financija putem Jedinice za proračunsku inspekciju.

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 11/19, 53/19

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/16

Relevantni kriteriji i informacije za izbor korisnika utvrđeni su aktom Kriteriji i relevantne informacije/podaci za izbor proračunskih korisnika za obavljanje proračunskog nadzora, koji je Jedinica za proračunsku inspekciju sačinila 3. 9. 2019. godine.

Kad je riječ o poslovima iz nadležnosti Ministarstva, konstatirali smo neblagovremeno izvršavanje poslova u vezi izrade proračuna i financijskog plana, nepoštivanje zakonski utvrđenih procedura prilikom izrade Izmjena i dopuna Proračuna FBiH za 2019. godinu, neusklađenost kod vođenja Registra proračunskih korisnika FBiH, zakonsku neusuglašenost kod planiranja sredstava za rad KPZ-ova, te neblagovremeno obavljanje poslova iz nadležnosti u dijelu rješavanja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostupanijskih organa. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH, Zakona o poreznoj upravi FBiH i Zakona o upravnom postupku.

Preporuke:

- *kod proračunskog planiranja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH;*
- *nastaviti aktivnosti s ciljem usklađivanja registra proračunskih korisnika s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH;*
- *Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predvidjeti poslove vezane za Izjavu o fiskalnoj odgovornosti, te donijeti unutarnji akt koji će detaljnije propisati način i korake u postupku provjere sadržaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti, sukladno Pravilniku o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti;*
- *poduzeti aktivnosti s ciljem blagovremenog obavljanja poslova iz nadležnosti u dijelu rješavanja po žalbama izjavljenim na upravne akte prvostupanijskih organa;*
- *poduzeti aktivnosti na izmjeni utvrđenog načina izvršavanja proračuna po prioritetima uvažavajući sudske presude i predložiti ugrađivanje obveza temeljem sudskih presuda u Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH.*

Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH²² i Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Središnja harmonizacijska jedinica (u daljnjem tekstu: SHJ), koju je uspostavilo Ministarstvo, ovlaštena je za razvoj u oblasti unutarnje revizije i nadzor nad implementacijom svih važećih propisa o unutarnjoj reviziji, za uspostavljanje, razvoj, koordinaciju i harmonizaciju sustava financijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu u okviru SHJ sistematizirana su tri odsjeka za koje je predviđeno ukupno 13 radnih mjesta: Odsjek za razvoj sustava unutarnje revizije, Odsjek za razvoj financijskog upravljanja i kontrole i Odsjek za poslove certificiranja, edukacije i informiranja. U 2019. godini popunjeno je pet radnih mjesta, uključujući rukovoditelja SHJ.

Kada je u pitanju daljnji razvoj pravnog okvira iz oblasti javnih financijskih kontrola, u 2019. godini izrađen je i objavljen Pravilnik o izmjenama Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH,²³ te je u srpnju 2019. godine objavljen Priručnik za financijsko upravljanje i kontrolu u javnom sektoru u FBiH, sa svrhom da pruži podršku organizacijama javnog sektora u FBiH u razvoju financijskog upravljanja i kontrole i nadogradnji postojećeg sustava unutarnjih kontrola, sukladno regulativi za financijsko upravljanje i kontrolu. Također, u 2019. godini SHJ je sačinila Nacrt strategije razvoja sustava javnih unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru FBiH 2020. – 2025. Provedena su dva ciklusa certifikacije unutarnjih revizora za javni sektor, te je certificirano 39 osoba za zvanje unutarnjeg revizora za javni sektor.

Tijekom 2019. godine održane su praktične individualne radionice na temu izrade registra rizika za 17 korisnika. Na internetskoj stranici Ministarstva objavljen je Registar unutarnjih revizora za javni sektor u FBiH i Registar koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu u javnom sektoru u FBiH s 31. 12. 2019. godine.

²² „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 3/19

Kada govorimo o koordinaciji rada jedinica unutarnje revizije u FBiH, ona podrazumijeva suradnju s jedinicama na svim razinama vlasti u FBiH (federalna, županijska i općinska razina) i imenovanim koordinatorima za FUK, kako bi se financijsko upravljanje i kontrola harmonizirali u proračunskom sustavu na razini cijele FBiH i kako bi se osigurao jednoobrazan pristup u razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrola za sredstva iz svih izvora.

Sukladno Pravilniku o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH, 73 institucije su obvezne uspostaviti unutarnju reviziju.²⁴ Prema prezentiranim podacima, zaključno s 31. 12. 2019. godine, unutarnju reviziju uspostavile su 63 institucije (48 institucija je uspostavilo Jedinicu za unutarnju reviziju, a 15 institucija je imenovalo unutarnjeg revizora).

Do okončanja revizije nije sačinjeno Godišnje konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH (rok za sačinjavanje ističe 31. 5. 2020. godine, odnosno do 30. 6. 2020. godine za upućivanje Vladi FBiH na razmatranje i usvajanje, sukladno članku 12. stav 3. i 4. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH). SHJ nije sačinila Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH, što nije sukladno članku 7. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, kojim je definirano da se ono sačinjava do 30. 4. tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti na popunjavanju preostalih sistematiziranih radnih mjesta u SHJ, kako bi SHJ mogla izvršavati poslove koji su joj dani u nadležnost Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Naglašavamo da je SHJ, sukladno članku 3. točka 1. i članku 16. Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, ovlaštena za razvitak, rukovođenje i koordinaciju financijskog upravljanja i kontrole i unutarnje revizije u javnom sektoru, harmonizaciju sustava financijskog upravljanja i kontrole u organizacijama javnog sektora u FBiH, ocjenu adekvatnosti i efektivnosti sustava financijskog upravljanja i kontrole u organizacijama u FBiH. Navedeno više dobiva na važnosti budući da je Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH donesen 2008. godine.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da se nije posvetila dovoljna pažnja unutarnjoj reviziji kao jednom od elemenata koji, s financijskim upravljanjem i kontrolom i Središnjom harmonizacijskom jedinicom, čini sustav javnih unutarnjih financijskih kontrola i koji treba osigurati razumno uvjerenje da se u poslovanju korisnika javnih sredstava osiguralo zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno upravljanje javnim sredstvima, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti, sukladno nadležnostima, kako bi se uspostavila unutarnja revizija i sustav financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na svim razinama vlasti u FBiH, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima;**
- **sačinjavati Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH sukladno odredbama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH²⁵ Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu za unutarnju reviziju. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu sistematizirana su četiri radna mjesta, a popunjena su radna mjesta za tri izvršitelja: načelnik Jedinice za unutarnju reviziju (radno mjesto popunjeno 11. 9. 2019. godine) i dva stručna savjetnika – unutarnja revizora.

²⁴ Struktura obveznika je sljedeća: federalna razina (19), županijska razina (10), izvanbudžetski fondovi u FBiH i županijama (17) i gradovi i općine (27).

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

Osim za reviziju svih sustava, aktivnosti i procesa u Ministarstvu, Jedinica za unutarnju reviziju uspostavljena je i za sustave, aktivnosti i procese proračunskih korisnika koji ne ispunjavaju uvjete definirane člankom 9. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Jedinica za unutarnju reviziju provodi strateško planiranje tako što obavlja pregled ciljeva, organizacijskih jedinica i aktivnosti organizacije. Pregled je utemeljen na informacijama koje su prikupljene putem podataka iz strateških planova, godišnjeg plana rada, sastanaka i intervjua, analiza rezultata iz prethodnih revizija, dostupnih javnih informacija, izvješća Ureda za reviziju institucija u FBiH i drugih izvora.

Godišnji plan rada za 2019. godinu ministrica je odobrila 28. 12. 2018. godine. Sačinjen je na temelju Strateškog plana rada za razdoblje od 2019. do 2021. godine, kojega je ministrica odobrila u prosincu 2018. godine. U Godišnjem planu rada određeni su ciljevi, obim, metodologija, trajanje i resursi koji su potrebni za obavljanje svake pojedinačne revizije za 2019. godinu. Prema Godišnjem planu rada, planirano je obavljanje 12 revizija, od čega pet u Ministarstvu i sedam kod ostalih proračunskih korisnika (Arhiv FBiH, Federalna novinska agencija, Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Javna ustanova „Centar za edukaciju sudija i tužitelja FBiH“, Federalna direkcija robnih rezervi, Gender Centar FBiH i Federalna uprava za inspekcijske poslove). **Uvidom u Godišnji plan ne možemo potvrditi da su revizije kod proračunskih korisnika planirane sukladno utvrđenim rizicima. Navedeno potvrđuje i činjenica da su kod Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta utvrđeni visoki rizici, a revizije ovih proračunskih korisnika nisu planirane. Također, Jedinica unutarnje revizije obvezna je vršiti reviziju 29 proračunskih korisnika i s ovakvim načinom planiranja (sedam proračunskih korisnika na godišnjoj razini) pojedinačni proračunski korisnici došli bi na red svake četvrte godine. Od mapiranih procesa poslovanja u Ministarstvu, koji su identificirani u Registru strateških rizika sa visokim rizikom, izvršena je revizija pet procesa, od kojih nijedan nije ključni, niti proces s visokim rizikom. Imajući u vidu da je Registar rizika donesen u travnju 2019. godine, bilo je primjereno izvršiti usklađivanje Godišnjeg plana rada.**

Godišnje izvješće o radu za 2019. godinu sačinjeno je i dostavljeno ministrici i Središnjoj harmonizacijskoj jedinici, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Jedinica za unutarnju reviziju obavila je planirane revizije sukladno Godišnjem planu rada za 2019. godinu.

U izvješćima unutarnje revizije koja se odnose na Ministarstvo dano je ukupno devet preporuka kojima još nije istekao rok za realizaciju, a najznačajniji nalazi odnose se na neusuglašenost Pravilnika o unutarnjim kontrolama i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu u dijelu koji se odnosi na definirane poslove određenih radnih mjesta, Pravilnikom o unutarnjim kontrolama nije detaljno definiran proces evidentiranja i kontrole javnih prihoda Proračuna FBiH. Nepravilnosti kod ostalih proračunskih korisnika gdje je vršena revizija odnose se na zaključivanje ugovora o djelu, neslaganje knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom, te upućivanje vanjskih suradnika na službena putovanja. Na temelju obavljenih revizija tijekom 2019. godine, načelnik Jedinice za unutarnju reviziju je za revidirana područja procijenio da se sustav financijskog upravljanja i kontrole u svim značajnim segmentima provodi sukladno važećim zakonskim i podzakonskim aktima koji reguliraju revidirane oblasti, te da je uspostavljene sustave unutarnjih kontrola u određenim segmentima potrebno poboljšati.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da planiranje revizija Ministarstva i revizija proračunskih korisnika nije izvršeno sukladno utvrđenim rizicima. Imajući u vidu broj procesa i same procese koji su bili predmetom unutarnje revizije Ministarstva, kao i obimnost procesa koji su predmetom revizije Ureda, u provođenju revizije nije se moglo u značajnijoj mjeri osloniti na rad unutarnje revizije.

Preporuke:

- **godišnje planove unutarnje revizije donositi temeljem ocijene rizika i usvojenog Strateškog plana;**

- *poduzeti aktivnosti kako bi se pravovremeno izvršila unutarnja revizija za institucije koje su u nadležnosti Jedinice za unutarnju reviziju.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračunom FBiH za 2019. godinu²⁶ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 1.177.481.019 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2019. godinu²⁷ od 925.293.319 KM. Odobrena sredstva odnose se na: izdatke za otplate dugova (709.962.869 KM), izdatke za kamate (117.489.192 KM), tekuće transfere i druge tekuće rashode (46.892.000 KM), izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (22.185.958 KM), izdatke za finansijsku imovinu (18.370.000 KM), bruto plaće i naknade (4.948.300 KM), kapitalne transfere (4.000.000 KM) i izdatke za nabavu stalnih sredstava (1.445.000 KM).

Raspoloživa sredstva Ministarstva umanjena su na poziciji Ugovorene i druge posebne usluge – plaćanje RTV pretplate za 150.000 KM na temelju Odluke o preraspodjeli sredstava iz Proračuna FBiH za 2019. godinu s razdjela Federalnog ministarstva financija na razdjel Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, koju je Vlada FBiH donijela 18. 4. 2019. godine.

Ministarstvu je tijekom godine odobrena unutarnja preraspodjela u iznosu od 330.000 KM, kojom su uvećani izdaci za finansijsku imovinu – sudjelovanje Vlade u projektima koje financira međunarodna zajednica, a umanjeni izdaci za otplate dugova primljenih kroz državu.

Ministarstvo je sačinilo Plan rada za 2019. godinu, kao i Trogodišnji plan rada za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

Izvešće o radu Ministarstva za 2019. godinu dostavljeno je 24. 1. 2020. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja, ali ne i Generalnom sekretarijatu, što je bila obveza sukladno članku 22. Uredbe o planiranju rada i izvješćivanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstava i institucija.²⁸

7. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijsko izvješće za 2019. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnja računovodstvena izvješća, obrazloženo je izvršenje proračuna sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Provedenom revizijom utvrdili smo da u Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2019. godinu nisu iskazane planske vrijednosti prihoda, a da su planske vrijednosti izdataka iskazane uvažavajući preraspodjelu sredstava, što nije sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *kod proračunskog izvješćivanja dosljedno se pridržavati odredbi Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH u dijelu koji se odnosi na iskazivanje planskih vrijednosti.*

7.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

7.1.1 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2019. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 798.441.990 KM, što u odnosu na odobrena sredstva od 925.293.319 KM predstavlja ostvarenje od 86,3%.

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 11/19

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 53/19

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 89/14, 107/14

Nerealizirani iznos odobrenih sredstava najvećim dijelom se odnosi na izdatke za otplate dugova (72.418.007 KM), izdatke za kamate (21.623.976 KM), izdatke za ugovorene i druge posebne usluge (13.080.065 KM) i druge tekuće rashode (10.715.630 KM).

S obzirom na to da je realizacija izvršena za 13,7% manje u odnosu na odobrena sredstva, smatramo da je bilo primjereno poduzeti aktivnosti na izmjenama i dopunama Proračuna FBiH.

Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za otplate dugova (79,80%), izdaci za kamate (12,01%), tekući transferi (4,25%), izdaci za financijsku imovinu (2,34%), izdaci za materijal i usluge (1,06%), plaće, naknade i doprinosi (0,53%) i izdaci za stalna sredstva (0,01%).

7.1.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća s 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 3.414.495 KM.

Naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 490.840 KM. Struktura naknada troškova zaposlenih je sljedeća: naknade za topli obrok (240.823 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (94.739 KM), regres za godišnji odmor (58.824 KM), otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (37.656 KM), naknade za odvojeni život (31.124 KM) i naknade za slučaj teže bolesti i smrti (27.674 KM).

Obračun plaća i naknada vrši se sukladno zakonskim i drugim propisima i unutarnjim aktima.

Ministrica je 10. 3. 2020. godine potpisala dokument s popisom službenika i namještenika Ministarstva s predloženom godišnjom ocjenom rada za 2019. godinu, a pojedinačna rješenja su izdana u travnju 2020. godine. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH,²⁹ članku 34. Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH³⁰ i članku 5. Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH,³¹ kojima je definirana obveza ocjenjivanja u siječnju, odnosno u roku 30 dana od isteka razdoblja za koje se vrši ocjenjivanje.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 8.464.368 KM. Strukturu ovih izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (8.019.893 KM), izdaci za energiju (107.604 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (86.694 KM), izdaci za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (67.603 KM), putni troškovi (56.603 KM), izdaci za nabavu materijala i sitnog inventara (46.198 KM), izdaci osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa (36.717 KM), izdaci za tekuće održavanje (29.870 KM) i izdaci za usluge prijevoza i goriva (13.186 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 8.019.893 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: zatezne kamate (5.415.681 KM), troškovi spora (1.180.938 KM), troškovi usluga prodaje administrativnih taksi (525.736 KM), izdaci za hardverske i softverske usluge (339.865 KM), naknade za rad članovima povjerenstava (63.960 KM), izdaci za ugovore o djelu (57.174 KM) i ostale nespomenute usluge (285.671 KM).

Izdaci za zatezne kamate, iskazani u iznosu od 5.415.681 KM, najvećim dijelom se odnose se na: zatezne kamate na glavnice iz sudskih presuda po temelju ratnih potraživanja (3.005.173 KM), zatezne kamate po temelju sudskih rješenja i troškova spora po temelju ratnih potraživanja (535.209 KM) i zatezne kamate po temelju sudskih presuda vezanih za civilne invalidnine, civilne žrtve rata, materijalnu i nematerijalnu štetu, kao i po tužbama pravnih osoba (1.858.312 KM). Isključiva nadležnost za provedbu rješenja o izvršenju je u nadležnosti poslovne banke kod koje je otvoren glavni račun. Sukladno Zakonu o izvršnom postupku,³² banka naplatu obavlja redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju, ako zakonom nije drugačije određeno. Nadležnost Ministarstva u ovom slučaju je samo da dostavi banci pregled do kojeg iznosa proračunom odobrenih sredstava banka može vršiti realiziranje rješenja o izvršenju.

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15, 9/17

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 62/11, 89/13

³² „Sl. novine FBiH“, br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12, 46/16

Troškovi usluga prodaje administrativnih taksi, iskazani u iznosu od 525.736 KM, odnose se na usluge prodaje obrazaca mjenica i federalnih upravnih biljega na šalterima Financijsko-informatičke agencije, sukladno Ugovoru o distribuciji mjenica i federalnih upravnih taksi/biljega od 31. 12. 2018. godine. Za izvršene usluge, Financijsko-informatička agencija ispostavlja račun u visini 10% od sredstava ostvarenih prodajom mjenica i upravnih taksi/biljega.

Ostale nespomenute usluge, iskazane u iznosu od 285.671 KM, najvećim dijelom u iznosu od 280.665 KM odnose se na usluge verifikacije stare devizne štednje i usluge emisije vrijednosnih papira Financijsko-informatičke agencije.

Naknade za rad članovima povjerenstava, iskazane u neto iznosu od 63.960 KM, najvećim dijelom odnose se na isplate naknada članovima Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje (13.920 KM), Stalnog povjerenstva za provođenje postupka certifikacije unutarnjih revizora za javni sektor (13.920 KM), Stalnog povjerenstva za provođenje postupaka javne nabave roba, vršenja usluga, te izvođenja radova (10.320 KM), popisnim povjerenstvima za popis za 2018. godinu (4.160 KM), Povjerenstva za Program javnih investicija FBiH (4.080 KM), Odbora za javni nadzor (2.200 KM) i Povjerenstva za nadzor nad štampanjem federalnih upravnih markica i mjenica (1.600 KM).

Na isplaćene naknade članovima povjerenstava obračunat je porez na dohodak po stopi od 10%, doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi od 6%, zdravstveno osiguranje po stopi od 4% i naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća po stopi od 0,5%.

Članovi povjerenstva uglavnom su bili zaposlenici Ministarstva. Isplate za rad u pojedinim povjerenstvima nisu opravdane jer se odnose na obavljanje redovnih poslova i zadataka Ministarstva, odnosno na obavljanje poslova koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno karakteristike nesamostalne djelatnosti. Osim toga, naknade članovima povjerenstava koji su zaposlenici Ministarstva nisu imale tretman plaće, što nije sukladno člancima 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak,³³ članku 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,³⁴ kao ni odredbama članka 10. i 11. Zakona o doprinosima³⁵ i odredbama članaka od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.³⁶

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u neto iznosu od 57.174 KM. Ugovori o djelu zaključeni su sa dvije osobe (po pet ugovora o djelu sa svakom osobom) ukupne neto vrijednosti od 16.474 KM. Iskazani izdaci nisu opravdani s obzirom na to da su ugovori zaključeni za poslove iz nadležnosti Ministarstva, te da se radi o poslovima koji su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva. Nakon provedenog javnog natječaja, na radno mjesto stručnog suradnika za unutarnji dug u Sektoru za upravljanje dugom i stručnog suradnika za pravne poslove u Sektoru za riznicu, u 2019. godini izvršen je prijem osoba koje su bile angažirane temeljem ugovora o djelu povremeno od 2015. godine.

U okviru izdataka za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada sadržane su i neto naknade za rad Odbora za javni nadzor u iznosu od 27.500 KM. Temeljem članka 7. stav 3. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH,³⁷ a u vezi s odredbama članka 66. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, propisano je da javni nadzor nad Revizorskom komorom FBiH, društvima za reviziju i ovlaštenim revizorima provodi Odbor za javni nadzor. Vlada FBiH je 23. 10. 2013. godine imenovala Odbor za javni nadzor u sastavu od pet članova. Odbor donosi odluke konsenzusom. Članovi Odbora moraju biti eksperti iz oblasti revizije koji posjeduju znanje iz tog područja i koji nisu profesionalno angažirani u provođenju revizije. Ministarstvo je obvezno da svakom članu Odbora za obavljanje zadataka isplaćuje mjesečnu neto naknadu u iznosu od 500 KM.

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13;

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16 i 59/16

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

³⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

³⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

S obzirom na to da je od imenovanja članova Odbora proteklo više od šest godina i da u tom razdoblju članovi nisu mijenjani, a ni Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH nije utvrđeno na koje razdoblje se Odbor imenuje, kao ni Rješenjem Vlade FBiH, smatramo da je neprimjereno da članovi Odbora u istom sazivu rade ovako dugo razdoblje.

Također, zaključena su i četiri ugovora o djelu sa stručnim osobama, neovisnim ekspertima tehničke struke u 2016. godini, na temelju Zaključka Vlade FBiH V. br. 648/2016 kojim je dana suglasnost Ministarstvu za zaključivanje ovih ugovora o djelu, počevši od 1. 3. 2016. godine na razdoblje za koje postoji potreba za njihov angažman, u nedostatku državnih službenika tehničke struke u ovoj oblasti, a sukladno članku 14. stav 4. Zakona o fiskalnim sustavima.³⁸ U tijeku 2019. godine temeljem ovih ugovora o djelu isplaćena je neto naknada u ukupnom iznosu od 13.200 KM.

Preporuke:

- *obračun poreza i doprinosa, nastalih temeljem nesamostalne djelatnosti, za zaposlenike Ministarstva vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak, Zakona o doprinosima, Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa;*
- *ugovore o djelu zaključivati samo za obavljanje jednokratnih poslova koji traju određeno vrijeme, s jasno definiranim predmetima, sukladno zakonskim i drugim propisima;*
- *izvršiti analizu rada Odbora za javni nadzor i poduzeti aktivnosti na utvrđivanju ograničenja mandata istoga.*

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 33.895.645 KM. Struktura tekućih transfera i drugih tekućih rashoda je sljedeća: tekući transferi drugim razinama vlasti (18.202.000 KM), tekući transferi neprofitnim organizacijama (2.719.275 KM) i drugi tekući rashodi (12.974.370 KM).

Tekući transferi drugim razinama vlasti, iskazani u iznosu od 18.202.000 KM, odnose se na: tekuće transfere županijama (10.475.000 KM), jedinicama lokalne samouprave (7.525.000 KM), Vijeću za državnu pomoć (142.000 KM), Fiskalnom vijeću BiH (30.000 KM) i Koordinacijskom odboru Središnje harmonizacijske jedinice BiH (30.000 KM).

Vlada FBiH je 20. 6. 2019. godine donijela Odluku o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava utvrđenih Proračunom FBiH za 2019. godinu Federalnom ministarstvu financija s pozicije „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – županije i općine“, kojom se dodjeljuje 10.000.000 KM na ime financijske pomoći županijama, gradovima i općinama, i to: Unsko-sanskom kantonu (4.000.000 KM), na temelju Zaključka Parlamenta FBiH,³⁹ za potrebe zdravstva i uspostavljanja povoljnog stanja sigurnosti, županijama FBiH (4.800.000 KM) i gradovima i općinama FBiH (1.200.000 KM). Za raspodjelu sredstava županijama definirani su kriteriji u Odluci (broj stanovnika, površina, broj učenika u osnovnom obrazovanju, broj učenika u srednjem obrazovanju), za čiju primjenu će se koristiti podaci Federalnog zavoda za statistiku i Porezne uprave FBiH, dok za raspodjelu sredstava gradovima i općinama nisu definirani kriteriji. Točkom III. Odluke definirano je da će Vlada FBiH posebnom Odlukom utvrditi iznose sredstava koji će se doznačiti pojedinim županijama, gradovima i općinama, dinamiku doznačavanja, te način izvješćivanja o utrošenim sredstvima.

Odlukom o raspodjeli sredstava županijama, koju je Vlada FBiH donijela 4. 7. 2019. godine, dodijeljen je iznos od 4.800.000 KM županijama, i to: Bosansko-podrinjski kanton (3.000.000 KM), Županija Zapadnohercegovačka (760.000 KM), Posavska županija (670.000 KM) i Hercegbosanska županija (370.000 KM).

³⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 81/09

³⁹ Nakon razmatranja humanitarno-sigurnosne situacije u Unsko-sanskom kantonu, Parlament FBiH je 15. 5. 2019. godine donio Zaključak kojim se, između ostaloga, zahtijeva od Vlade FBiH da iz tekućeg granta dodijeli 4.000.000 KM za potrebe zdravstva i uspostavljanja povoljnog stanja sigurnosti u Unsko-sanskom kantonu.

Točkom III. Odluke korisnici sredstava se zadužuju da sredstva koriste sukladno principima restriktivne proračunske politike koju provodi Vlada FBiH, a koja se, između ostalog, odnosi na ograničenje rasta troškova plaća i naknada za zaposlene, te smanjenje ukupne javne potrošnje. Sredstva su doznačena korisnicima 8. i 9. 7. 2019. godine. **U postupku pripreme ove Odluke Ured za zakonodavstvo i usklađenost s propisima EU dao je mišljenje da u tekst Odluke treba ugraditi odredbu vezanu za izvješćivanje o utrošku predmetnih sredstava kako je to utvrđeno točkom II. Odluke Vlade FBiH od 20. 6. 2019. godine. Po tome nije postupljeno, jer Odlukom nije predviđeno izvješćivanje o utrošku sredstava niti zaključivanje ugovora s korisnicima, kojim bi se regulirala međusobna prava i obveze.** Člancima 15. i 16. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH⁴⁰ definirano je da se, između ostalog, iz Proračuna FBiH financiraju sredstva za pomoć županijama i jedinicama lokalne samouprave temeljem kriterija za dodjelu namjenskih grantova, koji se utvrđuju podzakonskim aktom. **Raspodjela sredstava županijama izvršena je bez javnog oglašavanja. Također, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na koji način je izvršeno vrednovanje kriterija koji bi bili temelj za iznos dodijeljenih sredstava, zbog čega ne možemo potvrditi ispravnost postupka njihove dodjele, kao i da je raspodjela sredstava izvršena primjenom kriterija kako je to propisano Odlukom Vlade FBiH od 20. 6. 2019. godine, a koja je donesena na prijedlog Ministarstva. To nije sukladno članku 23. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu, kojim je definirano da će se sredstva tekućih transfera drugim razinama vlasti i fondovima – županije i općine koristiti na temelju Odluke o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava županijama i općinama koju donosi Vlada FBiH.**

Odlukom o raspodjeli sredstava gradovima i općinama, koju je Vlada FBiH donijela 4. 7. 2019. godine, dodijeljen je iznos od 1.200.000 KM gradovima i općinama na ime financijske pomoći i financiranja projekata od značaja za razvoj gradova i općina. Prije raspodjele sredstva nije utvrđena konkretna namjena koji su to projekti od značaja za razvoj gradova i općina, niti efekti koji se očekuju od utroška proračunskih sredstava, nego je za svaki pojedinačno dodijeljeni iznos navedena namjena „financijska pomoć proračunu za implementaciju infrastrukturnih projekata“. Odlukom su sredstva dodijeljena za 21 grad/općinu u rasponu od 10.000 KM do 235.000 KM, s obvezom namjenskog prava utroška sredstava do 30. 6. 2020. godine. Sredstva su doznačena korisnicima u razdoblju od 9. 7. do 25. 7. 2019. godine. Odlukom nije predviđeno zaključivanje ugovora s korisnicima kojima bi se regulirala međusobna prava i obveze. Nije prezentirana dokumentacija temeljem koje bi se potvrdio način raspodjele sredstava koja su dodijeljena bez javnog oglašavanja. Napominjemo da kriteriji za raspodjelu ovih sredstava nisu utvrđeni Odlukom o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava utvrđenih Proračunom FBiH za 2019. godinu Federalnom ministarstvu financija s pozicije „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – županije i općine“ koju je Vlada FBiH donijela 20. 6. 2019. godine. Osim toga, ova sredstva su odobrena za kapitalna ulaganja u infrastrukturne projekte, što nije planirano, niti odobreno na odgovarajućoj poziciji (kapitalni transferi) sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH,⁴¹ s obzirom na to da ova ulaganja imaju karakter kapitalnih ulaganja koja su stalno sredstvo neke druge pravne osobe, a ne tekućih transfera.

Vlada FBiH je 5. 12. 2019. i 18. 12. 2019. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava utvrđenih Proračunom FBiH za 2019. godinu Federalnom ministarstvu financija s pozicije „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – županije i općine“, kojom se uvećavaju iznosi iz Odluke od 20. 6. 2019. godine za dodatnih 8.000.000 KM, na način da je županijama FBiH namijenjeno dodatnih 1.675.000 KM, gradovima i općinama FBiH dodatnih 3.325.000 KM, te se dodaje nova podtočka kojom je predviđen iznos od 3.000.000 KM za županije, općine i gradove u svrhu realizacije Zaključka Parlamenta FBiH od 17. 7. 2019. godine. U vezi ovog Zaključka ističemo da se njime zadužuje Vlada FBiH da s pozicije „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – županije i općine“ usmjeri općinama 3.000.000 KM za poticanje biljne proizvodnje.

⁴⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15

⁴¹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Vlada FBiH je 23. 12. 2019. godine donijela tri odluke za raspodjelu dodatnih 8.000.000 KM utvrđenih Odlukom:

- **Odlukom o raspodjeli preostalog dijela sredstava gradovima i općinama dodijeljen je iznos od 3.325.000 KM** na ime financijske pomoći i financiranja projekata od značaja za razvoj gradova i općina. Odlukom su sredstva dodijeljena za 29 gradova/općina u rasponu od 26.700 KM do 600.000 KM, s obvezom namjenskog pravljanja utroška sredstava do 30. 6. 2020. godine. Odlukom nije predviđeno zaključivanje ugovora s korisnicima, kojima bi se regulirala međusobna prava i obveze. Kao namjena dodijeljenih sredstava, pored većine pojedinačno odobrenih iznosa u Odluci, navodi se konkretan infrastrukturni projekt, ali se kod pojedinih kao namjena navodi sufinanciranje infrastrukturnih projekata, financijska pomoć proračunu, očuvanje kulturne baštine, izmirenje obveza prema braniteljima, isplata obveza prema institucijama kojima je osnivač općina itd., što ne predstavlja projekte od značaja za razvoj gradova/općina. **Nije prezentirana dokumentacija temeljem koje bi se potvrdio način raspodjele sredstava koja su dodijeljena bez javnog oglašavanja. Najveći dio sredstava je odobren za kapitalna ulaganja u infrastrukturne projekte, što nije planirano, niti odobreno na odgovarajućoj poziciji (kapitalni transferi), sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom na to da ulaganja u navedeno imaju karakter kapitalnih ulaganja koja predstavljaju stalno sredstvo neke druge pravne osobe, a ne tekućih transfera;**
 - **Odlukom o raspodjeli preostalog dijela sredstava županijama dodijeljen je iznos od 1.675.000 KM županijama, i to:** Posavska županija (600.000 KM), Županija Zapadnohercegovačka (300.000 KM), Hercegovačko-neretvanska županija (250.000 KM), Srednjobosanski kanton (175.000 KM), Zeničko-dobojski kanton (150.000 KM), Srednjobosanski kanton (100.000 KM), Bosansko-podrinjski kanton (50.000 KM) i Tuzlanski kanton (50.000 KM). Odlukom je definirana obveza namjenskog pravljanja utroška sredstava do 30. 6. 2020. godine, dok nije predviđeno zaključivanje ugovora s korisnicima kojima bi se regulirala međusobna prava i obveze. Kao namjena dodijeljenih sredstava u Odluci se, osim financiranja kapitalnih projekata, navode: financijska pomoć proračunu, pomoć jedinicama lokalne samouprave i izvršenje sudskih presuda, što ne predstavlja projekte od značaja za razvoj županija. **Raspodjela sredstava županijama izvršena je bez javnog oglašavanja. Također, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na koji način je izvršeno vrednovanje kriterija koji bi bili temelj za iznos dodijeljenih sredstava, zbog čega ne možemo potvrditi ispravnost postupka njihove dodjele, kao i da je raspodjela sredstava izvršena primjenom kriterija kako je to propisano Odlukom Vlade FBiH, a koja je donesena na prijedlog Ministarstva. Navedeno nije sukladno članku 23. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu;**
 - **Odlukom o raspodjeli sredstava županijama, gradovima i općinama dodijeljen je iznos od 3.000.000 KM** za poticanje razvoja biljne proizvodnje. Sredstva su dodijeljena za 28 županija/gradova/općina u rasponu od 40.000 KM do 650.000 KM, s obvezom namjenskog pravljanja utroška sredstava do 30. 6. 2020. godine. Odlukom nije predviđeno zaključivanje ugovora s korisnicima kojima bi se regulirala međusobna prava i obveze. **Odlukama Vlade FBiH od 5. 12. 2019. i 18. 12. 2019. godine nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava u svrhu poticanja biljne proizvodnje. Nije prezentirana dokumentacija temeljem koje bi se potvrdio način raspodjele sredstava koja su dodijeljena bez javnog oglašavanja, zbog čega ne možemo potvrditi ispravnost njihove dodjele. Navedeno nije sukladno članku 23. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu kojim je definirano da će se sredstva tekućih transfera drugim razinama vlasti i fondovima – županije i općine koristiti na temelju Odluke o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava županijama i općinama koju donosi Vlada FBiH.**
- Po ovim odlukama korisnicima su sredstva doznačena u razdoblju od 3. 1. do 14. 1. 2020. godine.

S obzirom na to da još nije istekao rok, do okončanja revizije sredstva su opravdale samo dvije općine, u ukupnom iznosu od 90.000 KM (ulaganja u infrastrukturne projekte i poticanje razvoja biljne proizvodnje).

Kad je riječ o sredstvima dodijeljenim iz Proračuna za 2018. godinu, prema prezentiranim informacijama, evidentira se zaprimanje Izvješća o namjenskom utrošku, ali se ne provode sustavne aktivnosti nadzora nad namjenskim utroškom sredstava. Po isteku roka (30. 6. 2019. godine) Ministarstvo je 1. 8. 2019. godine uputilo zahtjev za dostavu izvješća u kojem je podsjetilo korisnike i na to da, ukoliko ne dostave izvješće, neće imati pravo aplicirati na dodjelu sredstava iz proračuna iduće fiskalne godine, sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH, nakon čega se dio korisnika očitovao i opravdao namjenski utrošak. **Od ukupno dodijeljenih sredstava gradovima i općinama u 2018. godini u iznosu od 12.000.000 KM, zaključno s 27. 4. 2020. godine, sedam gradova/općina nije dostavilo izvješće o namjenskom utrošku sredstava u ukupnom iznosu od 1.637.000 KM (Livno, Odžak, Orašje, Sanski Most, Stolac, Široki Brijeg, Usora).** Neke od njih su dostavile informaciju da sredstva nisu utrošena, da je projekt u tijeku ili su tražile produženje roka, koje nije Ministarstvo nije odobrilo. Dvije općine nisu u cijelosti opravdale namjenski utrošak dobivenih sredstava u ukupnom iznosu od 500.000 KM (Trnovo i Novi Grad). Kako je u travnju 2020. godine prezentirao šef Odsjeka za konsolidaciju proračuna i financijsko izvješćivanje, u čijoj nadležnosti su tekući transferi, o ovome se planira obavijestiti Jedinica za proračunsku inspekciju, kako bi se pokrenuo eventualni proračunski nadzor. Samo jedna općina je izvršila povrat sredstava u JRR FBiH nakon što joj nije odobrena prenamjena sredstava (Bosanski Petrovac – 40.000 KM). Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti s ciljem povrata sredstava u JRR FBiH. Osim toga, u 2019. godini pojedinim gradovima i općinama koje nisu u cijelosti ili djelomično opravdale namjenski utrošak sredstava dobivenih u 2018. godini, dodijeljena su sredstva u 2019. godini u ukupnom iznosu od 1.910.000 KM, što nije sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH.

Prema prezentiranim informacijama, Jedinica za proračunsku inspekciju je, u suradnji sa Sektorom za proračun i javne rashode, prije isteka roka za pravdanje sredstava dodijeljenih iz Proračuna za 2018. godinu, s ciljem preventivnog djelovanja vršila određene izvide na licu mjesta u osam općina i gradova.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Ministarstvo nije osiguralo minimalne standarde koji su definirani Smjernicama o minimalnim standardima dodjele proračunskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH, a odnose se na: javno objavljivanje, izbor korisnika, ugovaranje, izvješćivanje i nadzor. Nije prezentirana dokumentacija temeljem koje bi se potvrdio način raspodjele sredstava koja su dodijeljena bez javnog oglašavanja i bez primjene utvrđenih kriterija, kako je to propisano Odlukom Vlade FBiH od 20. 6. 2019. godine (koja je donesena na prijedlog Ministarstva), što nije sukladno članku 23. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu. Za raspodjelu dijela sredstava gradovima i općinama, u iznosu od 7.525.000 KM, nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu. Prilikom dodjele sredstava nisu poštovane odredbe članka 38. Zakona o izvršavanju proračuna FBiH za 2019. godinu i članka 57. Zakona o proračunima u FBiH, budući da su se sredstva u 2019. godini dodjeljivala korisnicima koji nisu opravdali (djelomično ili u cijelosti) dobivena sredstva u prethodnim razdobljima. To upućuje da nije osigurano transparentno i efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu.

Preporuke:

- *utvrditi mjerljive kriterije za raspodjelu sredstava nižim razinama vlasti i transparentno, sukladno kriterijima, izvršiti raspodjelu odobrenih sredstava;*
- *poduzeti aktivnosti s ciljem reguliranja međusobnih prava i obveza, uspostave adekvatnog nadzora nad utroškom sredstava, te načina postupanja u situacijama kada korisnik ne dostavi izvješće o utrošku sredstava ili kada sredstva nisu namjenski utrošena, a u slučaju neispunjavanja obveza vršiti povrat sredstava na JRR FBiH;*
- *sredstva kapitalnih transfera planirati, odobravati i evidentirati na odgovarajućoj poziciji, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.*

Tekući transferi neprofitnim organizacijama, iskazani u iznosu od 2.719.275 KM, odnose se na raspodjelu prihoda ostvarenih temeljem naknada za privređivanje igara na sreću, uplaćenih u Proračun FBiH u 2018. godini. Sukladno Uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po temelju naknada za privređivanje igara na sreću,⁴² dio prihoda ostvarenih po temelju naknada za priređivanje igara na sreću iz članka 7. stav 3. Zakona o igrama na sreću⁴³ raspodjeljuje se za financiranje programa i projekata definiranih u članku 2. Uredbe. Raspodjela ovih sredstava vrši se jednom godišnje, nakon provedenog postupka po javnom natječaju za dodjelu sredstava, koji za raspodjelu sredstava prikupljenih u prethodnoj godini raspisuje nadležna ministarstva, najkasnije do 31. siječnja tekuće godine. Ministarstvo je početkom 2019. godine dostavilo nadležnim ministarstvima informaciju o ukupnom iznosu sredstava za raspodjelu, prikupljenih na posebnim transakcijskim računima u prethodnoj godini (2.896.984 KM). Ukupan iznos sredstava za raspodjelu korisnicima, koji je sadržan u svakom pojedinačnom prijedlogu nadležnih ministarstava, dostavljenom Vladi FBiH, nije veći od iznosa sredstava koji je naveden u informaciji. Po okončanju propisane procedure, iskazani iznos je raspoređen temeljem odluka Vlade FBiH o raspodjeli sredstava,⁴⁴ a sukladno odredbama članka 5. ove Uredbe, na projekte po ministarstvima kako slijedi: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike (50%), Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (15%), Federalno ministarstvo kulture i sporta (15%), Federalno ministarstvo zdravstva (15%) i Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (5%).

Neutrošena sredstva s namjenskog računa (Poseban transakcijski račun za prikupljanje prihoda ostvarenih od prometa Lutrije BiH) – podračuna u okviru JRR-a FBiH u iznosu od 3.311.375 KM na 31. 12. 2019. godine iskazana su na razgraničenim prihodima, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH⁴⁵ i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Riznicu,⁴⁶ te obveze po istom temelju u iznosu od 24.480 KM.

Sukladno članku 10. Uredbe, nadležna ministarstva dužna su zaključiti pojedinačne ugovore u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Odluke o raspodjeli sredstava, sa svim korisnicima kojima su sredstva dodijeljena. Također, ministarstva su dužna da najkasnije do 1. 3. 2020. godine dostave Vladi FBiH sveobuhvatnu informaciju o namjenskom utrošku sredstava dodijeljenih korisnicima u prethodnoj godini, kao i poduzetim mjerama u slučaju da se sredstva namjenski ne utroše.

Drugi tekući rashodi, iskazani u iznosu od 12.974.370 KM, odnose se na: rashode po temelju povrata više ili pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 10.273.603 KM, rashode po temelju izvršenja sudskih presuda i rješenja o izvršenju u iznosu od 2.146.319 KM i ostale tekuće rashode u iznosu od 554.448 KM (preuzete obveze bivšeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH temeljem doprinosa za MIO u iznosu od 530.342 KM, izvršenje odluka Ustavnog suda BiH i Europskog suda za ljudska prava u iznosu od 20.725 KM, izvršenje sudskih presuda po temelju neisplaćenih plaća u iznosu od 3.381 KM).

Iskazani rashodi po temelju povrata više ili pogrešno uplaćenih sredstava najvećim dijelom odnose se na naknade za povrat više uplaćenog poreza na dobit društvima: JP „BH Telecom“ d.d. Sarajevo u iznosu od 7.315.272 KM (treća rata po Sporazumu o izmirenju duga: 6.000.000 KM glavnica i 1.315.272 KM kamata) i JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo u iznosu od 2.145.313 KM (druga rata po Sporazumu o izmirenju duga: 1.951.563 KM glavnica i 193.750 KM kamata), što je šire obrazloženo u točki 7.2.3 ovog Izvješća.

7.1.1.4 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 95.865.216 KM. Njihova struktura je sljedeća: izdaci za kamate po vanjskom dugu (82.447.716 KM) i izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje (13.417.500 KM).

⁴² „Sl. novine FBiH“, br. 89/15, 11/17

⁴³ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15, 60/15

⁴⁴ Odluka Vlade FBiH V. br. 611/2019, Odluka Vlade FBiH V. br. 734/2019, Odluka Vlade FBiH V. br. 860/2019, Odluka Vlade FBiH V. br. 1092/2019, Odluka Vlade FBiH V. br. 1286/2019,

⁴⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

⁴⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

Iskazani izdaci za kamate po vanjskom dugu odnose se na kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obveze (80.164.680 KM) i kamate na pozajmice izravnih inozemnih obveza FBiH (2.283.036 KM). Izdaci za kamate po vanjskom dugu izmiruju se sukladno otplatnim planovima po kreditima, uz dostavu obavijesti Ministarstva financija i Trezora BiH, izvoda Centralne banke BiH i uz suglasnost Ministarstva.

Iskazani izdaci za kamate na domaće pozajmljivanje odnose se na kamate po emitiranim dugoročnim obveznicama.

7.1.1.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 53.897 KM, što je u odnosu na odobrena sredstva (1.445.000 KM) izvršenje od 3,7%.

Kako su odgovorne osobe prezentirale, u razdoblju od pripreme Proračuna za 2019. godinu do usvajanja Plana javnih nabava (nakon usvajanja Proračuna za 2019. godinu) odustalo se od određenih nabava koje su panirane prilikom pripreme Proračuna za 2019. godinu. Proračunom je planirano 345.000 KM za nabavu opreme, dok je Planom javnih nabava planirana nabava opreme u iznosu od 49.140 KM i realizirana u iznosu od 48.339 KM. Proračunom su odobrena sredstva za rekonstrukciju i investicijsko održavanje u iznosu od 200.000 KM, a Planom javnih nabava planirana je rekonstrukcija u iznosu od 175.500 KM, što nije realizirano jer se odustalo od planiranih radova.

Nabava stalnih sredstava u obliku prava Proračunom je planirana u iznosu od 900.000 KM, dok u financijskim izvješćima za 2019. godinu nisu iskazani izdaci za nabavu stalnih sredstava u obliku prava. Do smanjenja realiziranih izdataka za nabavu stalnih sredstava u obliku prava, u odnosu na planirane, došlo je najvećim dijelom zbog kašnjenja u realizaciji druge faze nadogradnje postojeće aplikacije i baze različitog sustava (ISFU). Ugovor za nadogradnju postojeće aplikacije i baze različitog sustava (ISFU) zaključen je 10. 12. 2018. godine na iznos od 818.999 KM (s PDV-om) i rokom implementacije od tri godine. Prva faza je, iako sa zakašnjenjem, okončana početkom prosinca 2019. godine i plaćena, a druga faza je, sukladno projektnom planu, trebala biti okončana 31. 12. 2019. godine s primopredajom 8. 1. 2020. godine. Ugovor za nabavu softvera za evidenciju zaključen je 23. 5. 2019. godine na iznos od 407.511 KM (s PDV-om) i rokom implementacije od šest mjeseci. Kašnjenje u realizaciji oba ugovora detaljnije je obrazloženo u točkama 11.1 i 11.2 ovog Izvješća. Prema prezentiranoj dokumentaciji, dio ugovorenih usluga je izvršen do 31. 12. 2019. godine, ali nije izvršena procjena stupnja izvršenih usluga na 31. 12. 2019. godine, kako bi se provelo evidentiranje na odgovarajućim pozicijama izdataka pod 31. 12. 2019. godine. Prema izjavi odgovornih osoba, nije bilo moguće izvršiti preciznu financijsku procjenu radova izvedenih do kraja 2019. godine. Ministarstvo je 13. 3. 2020. godine izvršilo evidentiranje iznosa od 649.701 KM (od čega se 407.511 KM odnosi na ugovorenu vrijednost softvera za evidenciju, a 242.190 KM na drugu fazu nadogradnje postojeće aplikacije i baze različitog sustava ISFU) na teret konta financijskog rezultata, a u korist razgraničenih rashoda. Evidentiranje je provedeno na temelju Službene računovodstvene zabilješke i Zahtjeva za prijenos sredstava na razgraničene rashode koje je sačinio Sektor za ekonomsko-financijske i zajedničke poslove 12. 3. 2020. godine. **Ne možemo potvrditi da je na 31. 12. 2019. godine, na poziciji Izdaci za nabavu stalnih sredstava, iskazan stvarni iznos realiziranih izdataka, s obzirom na to da je bilo realizacije po ugovorima.**

Preporuka:

- **izvršiti uvid u dokumentaciju kako bi se utvrdio stvarni iznos realiziranih usluga i, sukladno konstatiranom, izvršiti odgovarajuća knjigovodstvena evidentiranja.**

7.1.1.6 Izdaci za financijsku imovinu

Izdaci za financijsku imovinu iskazani su u iznosu od 18.683.095 KM. Odobreni su odlukama Vlade FBiH. Najveći dio, u iznosu od 15.000.000 KM, odnosi se na odobravanje kredita Union banci d.d. Sarajevo po subordiniranim uvjetima, s rokom dospijeaća od 20 godina i fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 0,1%.

Sukladno odredbama zaključenog Ugovora o kreditu s Union bankom d.d. Sarajevo od 21. 3. 2019. godine, povrat kredita izvršit će se jednokratno, po isteku roka dospijeća od 20 godina, a obračun i naplata kamate vršit će se polugodišnje. Sredstva kredita koristit će se za plasiranje kreditne linije namijenjene mladima za rješavanje stambenog pitanja.

Preostali iznos iskazanih izdataka za financijsku imovinu odnosi se na sufinanciranje projekata koji se implementiraju putem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, i to: za Projekt razvoja navodnjavanja (2.534.823 KM), za Projekt razvoja ruralnog poslovanja (752.216 KM), te za Projekt razvoja ruralne konkurentnosti (396.056 KM). Izdaci su odobreni sljedećim odlukama Vlade FBiH: V. br. 467/2019, V. br. 890/2019, V. br. 963/2019, V. br. 1249/2019, V. br. 1528/2019 i V. br. 1529/2019, te predstavljaju sudjelovanje FBiH u ovim projektima, koje financira međunarodna zajednica.

7.1.1.7 Izdaci za otplate dugova

Izdaci za otplate dugova iskazani su u iznosu od 637.214.862 KM, što u odnosu na proračunom planirana sredstva predstavlja izvršenje od 89,8%. Struktura izdataka je sljedeća: otplate dugova primljene kroz Državu (424.519.024 KM), otplate domaćeg pozajmljivanja (130.000.000 KM), otplata unutarnjeg duga (79.373.128 KM) i vanjske otplate (3.322.710 KM). Nerealizirani iznos odobrenih sredstava (72.748.007 KM) najvećim dijelom, u iznosu od 62.956.912 KM, odnosi se na otplate dugova primljene kroz Državu. Do smanjenja realiziranih obveza u odnosu na planirane došlo je zbog obveze za kredit Međunarodnog monetarnog fonda – Stand-by aranžman IV, koja je planirana 2. 1. 2019. godine u iznosu od 29.150.678 KM, a plaćena je iz sredstava Proračuna za 2018. godinu. Dalje, radi povećavanja troškova servisiranja vanjskog duga u 2019. godini, koji mogu nastati kroz nepovoljno kretanje tečajeva valuta (valutnog rizika), rasta kamatnih stopa (kamatnog rizika) i drugih troškova servisiranja obveza po vanjskom dugu (otplate troškova novougovorenih kredita), plan otplate obveza sadrži i 5% troškova korektivnog faktora u iznosu od 26.924.422,96 KM, koji su planirani kao rezerva za neplanirane troškove. S obzirom na to da je realizacija obveza po vanjskom dugu FBiH izvršena u obimu od 95,01% od planiranih obveza, nije bilo potrebe za korištenjem sredstava rezerve.

Na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi iskazano je izmirenje preuzetih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH – doprinosi za MIO od 530.342 KM i izvršenje sudskih presuda temeljem neisplaćenih plaća Vojski FBiH u iznosu od 3.381 KM. Proračunom FBiH za 2019. godinu, kao i prethodnih godina, odobrena su sredstva za izmirenje općih obveza (između ostalih i neisplaćenih plaća i naknada zaposlenika prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH i neisplaćenih obveza prema dobavljačima, nastalih u razdoblju od 1. 4. 1996. godine do 31. 12. 2002. godine) u ukupnom iznosu od 1.860.000 KM, iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obveza FBiH⁴⁷ utvrđeno da će se opće obveze temeljem unutarnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 27. 7. 2006. godine utvrđeni su poslovi prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane koje preuzima FBiH i za njihovo izvršavanje zaduženi su federalni organi i federalne upravne organizacije. Federalno ministarstvo financija zaduženo je za financijske poslove, odnosno bilo je dužno preuzeti sve poslove vezane za preostalu financijsku problematiku. Iako je bilo dužno, Ministarstvo ni do kraja 2019. godine nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31. 10. 2013. godine, odnosno nije sačinilo informaciju o stanju realiziranja preporuka koje se odnose na financijske obveze iz Izvješća o reviziji financijskih izvješća prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH za 2005. godinu. Rješenjem ministrice od 19. 11. 2019. godine imenovano je Povjerenstvo za popis primljenih i izdanih mjenica i jamstava u Sektoru za upravljanje dugom na 31. 12. 2019. godine, te za popis, usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Riznice svih realiziranih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane po temelju neisplaćenih neto plaća, naknada i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2019. godinu.

⁴⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 66/04, 49/05, 35/06, 31/08, 32/09, 65/09, 42/11, 35/14

Povjerenstvo je izvršilo samo popis izmirenih obveza za plaće i regres u iznosu od 2.231 KM, dok nije bilo izmirivanja obveza prema dobavljačima koje se iskazuju kao unutarnji dug. Njihovo realiziranje evidentira se na poziciji otplata unutarnjeg duga i za te obveze je sačinjen nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obveza iskazanih u bruto bilanci prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH u korist financijskog rezultata. Iskazano izmirenje preuzetih obveza na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi, u ukupnom iznosu od 533.723 KM, nije obuhvaćeno popisom nijednog povjerenstva, niti je temeljem ovih izmirenih obveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH. U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga temeljem neizmirenih obveza za plaće i naknade i obveze prema dobavljačima organa koji su prešli na državnu razinu, a nije izvršen niti njihov popis sa 31. 12. 2019. godine. Dakle, nije utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, kao što nije izvršena ni verifikacija obveza (obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i naknade uposlenika i ostale obveze) i potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi riznice u knjigovodstvenim evidencijama prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH.

Uvidom u Izvješće o rezultatima obavljenog popisa Povjerenstva za popis neizmirenih obveza po temelju sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Riznici na 31. 12. 2019. godine, konstatirali smo da se ne može utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, s obzirom na to da u izvješću nisu iskazani. Povjerenstvo je u svom Izvješću konstatiralo da ne raspolaže podacima o točnom iznosu duga, zaduženja i ostalih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, s obzirom na to da su ti podaci u nadležnosti Federalnog pravobraniteljstva, a Ministarstvo raspolaže samo financijskim podacima o pravomoćnim sudskim odlukama koje su zaprimljene u Ministarstvu.

Preporuke:

- *utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH;*
- *sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama danim u Izvješću o reviziji financijskih izvješća Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH za 2005. godinu i dostaviti ga Uredu za reviziju institucija u FBiH.*

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima Ministarstva na 31. 12. 2019. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 35.212.449 KM. Strukturu stalnih sredstava čine: dugoročna razgraničenja (26.618.297 KM), neotpisana (sadašnja) vrijednost stalnih sredstava (7.923.218 KM) i vrijednosni papiri (671.111 KM).

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 26.618.297 KM i odnose se na: razgraničene rashode po temelju povrata više uplaćenih prihoda (23.583.345 KM) i razgraničene rashode po temelju pravomoćnih presuda, sudskih izvršnih rješenja, upravnih i radnih sporova i po drugim temeljima iz prethodnih razdoblja (3.034.952 KM), što je šire obrazloženo u točki 7.2.3 ovog Izvješća.

Stalna sredstva iskazana su u sadašnjoj vrijednosti od 7.923.218 KM (nabavne vrijednosti od 13.288.444 KM, ispravke vrijednosti od 5.365.226 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Struktura stalnih sredstava je sljedeća: građevinski objekti (8.358.317 KM), oprema (2.574.316 KM), stalna sredstva u obliku prava (2.330.850 KM), zemljište (17.445 KM) i oprema izvan uporabe (7.516 KM).

Tijekom revidirane godine stalna sredstva su povećana za 950.740 KM. Povećanje stalnih sredstava temeljem donacija izvršeno je za ukupno 466.313 KM. Najveći dio doniranih stalnih sredstava, u iznosu od 465.018 KM, odnosi se na donirane građevinske radove, evidentirane na temelju Odluke o usvajanju Izvješća Povjerenstva o procjeni vrijednosti stalnih sredstava primljenih kroz donaciju Federalnom ministarstvu financija od 25. 2. 2019. godine. Ova Odluka je donesena na temelju Ugovora zaključenog s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja 11. 2. 2019. godine u cilju implementacije mjera energetske učinkovitosti u okviru projekta „Energetska efikasnost u BiH“.

Povećanje stalnih sredstava u iznosu od 465.630 KM realizirano je s pozicije kratkoročnih razgraničenja. Najveći dio se odnosi na prvu fazu nadogradnje postojeće aplikacije i baze rizničnog sustava (ISFU) u iznosu od 339.300 KM, za koju je Ugovor zaključen 10. 12. 2018. godine na iznos od 818.999 KM (s PDV-om) i rokom implementacije od tri godine. Faktura za izvršene usluge izdana je 4. 12. 2019. godine. Drugo značajnije povećanje odnosi se na nabavu sustava za upravljanje dokumentima (DMS) u iznosu od 101.790 KM, za koju je Ugovor zaključen 7. 11. 2018. godine na iznos od 101.790 KM (s PDV-om) i rokom implementacije aplikacijskog rješenja od šest mjeseci. Faktura za izvršenu nabavu izdana je 29. 3. 2019. godine. Povećanja stalnih sredstava, s pozicije kratkoročnih razgraničenja, u 2018. godini evidentirana su na pozicijama izdataka za nabavu stalnih sredstava i razgraničenih rashoda.

Preostalo povećanje stalnih sredstava u iznosu od 18.797 KM realizirano je putem izdataka za nabavu stalnih sredstava, a odnosi se na: namještaj, kompjutersku opremu i opremu za prijenos podataka.

Smanjenje stalnih sredstava izvršeno je za 41.525 KM, od čega se 24.600 KM odnosi na prodaju vozila putem javnog nadmetanja, a 16.925 KM na likvidiranu i doniranu opremu na temelju Odluke o likvidaciji stalnih sredstava koja se nalaze izvan uporabe, koju je ministrica donijela 8. 1. 2019. godine.

Ministarstvo tijekom 2019. godine nabavu stalnih sredstava nije evidentiralo na poziciji sredstava u pripremi, do stavljanja u uporabu, kako je to propisano Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.

U okviru stalnih sredstava iskazane su zgrade sadašnje vrijednosti od 6.733.686 KM i zemljište u vrijednosti od 17.445 KM za koje Ministarstvo ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o posjedu. Prema podacima iz zemljišnoknjižnog izvotka, radi se o kući i zgradi površine 657 m² i dvorištu od 199 m², koje su u vlasništvu Ministarstva, dok su, prema podacima iz katastra, iste nekretnine u posjedu Zavoda za platni promet FBiH – središnji ured, na što nije ukazalo Povjerenstvo za popis stalnih sredstava. Na temelju zahtjeva Ministarstva od 13. 9. 2019. godine, Općinski sud u Sarajevu izdao je prijepis Rješenja od 5. 10. 2017. godine kojim se dozvoljava uknjižba vlasništva u korist Ministarstva s dijelom 1/1 na nekretnine označene kao k. č. br. 1766/1, k. o. Sarajevo IV, ukupne površine 856 m² u Ulici Mehmeda Spahe, a koji je potreban u svrhu podnošenja zahtjeva za promjenu upisa posjedovnog stanja nadležnoj Službi za imovinsko-pravne poslove, geodetske poslove i katastar Općine Centar. Do okončanja revizije Ministarstvo nije poduzelo daljnje aktivnosti.

Vrijednosni papiri iskazani su u sadašnjoj vrijednosti od 671.111 KM (nabavne vrijednosti od 932.145 KM, ispravke vrijednosti od 261.034 KM), koliko su iskazani i ostali izvori stalnih sredstava. Vrijednosni papiri u cijelosti se odnose na 5.744 dionica JUBMES banke a.d. Beograd, stečene 2015. godine. Ministarstvo kvartalno vrši usklađivanje knjigovodstvenog iznosa ulaganja u dionice po fer vrijednosti.

Preporuka:

- ***nastaviti aktivnosti na osiguranju dokumentacije o posjedu nekretnina koje je Ministarstvo iskazalo u svojim poslovnim knjigama.***

7.2.2 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 60.380.173 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 55.076.596 KM, što je najvećim djelom posljedica formiranja Jamstvenog fonda. Iskazane kratkoročne obveze i razgraničenja odnose se na: kratkoročna razgraničenja (51.013.572 KM), kratkoročne tekuće obveze (8.725.398 KM), obveze prema zaposlenicima (362.378 KM) i kratkoročne kredite i zajmove (278.825 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 51.013.572 KM. Najvećim dijelom se odnose na sredstva Jamstvenog fonda (47.667.057 KM) i na neutrošena sredstva s namjenskog računa (poseban transakcijski račun za prikupljanje prihoda ostvarenih od prometa Lutrije BiH) – podračuna u okviru JRR-a FBiH (3.311.375 KM).

Odlukom o uspostavljanju i upravljanju Jamstvenog fonda (u daljnjem tekstu: Fond), koju je Vlada FBiH donijela 23. 11. 2018. godine, utvrđeno je uspostavljanje, način financiranja i održavanja Fonda, način obračuna i naplate provizije i premije rizika za jamstva koja izdaje FBiH, dinamika punjenja Fonda, kao i druga pitanja sukladno Zakonu o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH.⁴⁸ Fond podrazumijeva sredstva Vlade FBiH koja se koriste za plaćanje obveza po aktiviranim jamstvima FBiH na ime zaduženja na koje se jamstvo FBiH odnosi. Sredstva Fonda po temelju provizija i premija uplaćuju se na podračun u okviru JRR-a FBiH, a mogu se akumulirati приходima od investiranja na otvorenom tržištu, приходima od naplaćenih potraživanja po temelju aktiviranih jamstava, uključujući i zatezne kamate, te ostalim uplatama. Iz sredstava Fonda isplaćuju se isključivo obveze po aktiviranim jamstvima na ime zajma na koji se jamstvo FBiH odnosi, a nakon što Vlada FBiH, na prijedlog Ministarstva, potvrdi da su ispunjeni svi uvjeti pretvaranja jamstva u dug, aktiviranja jamstva i izmirenja obveze nastale po temelju jamstva, i ne mogu se koristiti u druge svrhe. Minimalan iznos sredstava u Fondu je 10% iznosa zajamčenog, a neotplaćenog duga, dok se ukupna vrijednost i struktura Fonda utvrđuje Zakonom o izvršavanju proračuna. Provizija za izdavanje jamstva predstavlja bespovratnu naknadu i, kao preduvjet za izdavanje jamstva, obračunava se i naplaćuje jednokratno unaprijed. Premija podrazumijeva premiju rizika po izdanom jamstvu i predstavlja bespovratnu naknadu za preuzimanje rizika kojem se FBiH izlaže po izdanom jamstvu, koja se naplaćuje jednokratno u trenutku izdavanja jamstva. Točkom VII. Odluke definirano je da se sredstva Fonda mogu investirati sukladno Zakonu o investiranju javnih sredstava,⁴⁹ a tako ostvarena sredstva predstavljaju prihod Fonda.

Člankom 45. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu definirano je da ukupna vrijednost Fonda za 2019. godinu iznosi 47.661.299 KM, a čine ga potencijalni prihodi po temelju premije u iznosu od 39.628.382 KM i prihodi po temelju provizije u iznosu od 8.032.917 KM. Sredstva Fonda deponirana su na posebnom namjenskom transakcijskom računu u okviru JRR-a FBiH i na 31. 12. 2019. godine iznosila su 47.667.057 KM. Od ukupnih sredstava Fonda, iznos od 47.661.299 KM odnosi se na obračunatu i 29. 10. 2019. godine uplaćenu premiju i proviziju od društva JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: EP BiH) po temelju izdanog jamstva FBiH u iznosu od 1.200.860.062 KM (uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove po Sporazumu o kreditnoj liniji) za kreditno zaduženje EP BiH u iznosu od 613.990.000 EUR u korist Izvozno-uvozne banke Kine za Projekt izgradnje Bloka 7-450 MW TE Tuzla (39.628.382 KM se odnosi na uplaćenu premiju za izdano jamstvo, a 8.032.917 KM na uplaćenu proviziju za izdano jamstvo).⁵⁰ Ostatak sredstava Fonda, u iznosu od 5.758 KM, odnosi se na pripisane kamate zaključno s 31. 12. 2019. godine.

⁴⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 86/07, 24/09, 44/10, 30/16

⁴⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/04, 77/08

⁵⁰ Odluka Vlade FBiH o izdavanju jamstva FBiH u korist Izvozno-uvozne banke Kine za kreditno zaduženje JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo od 17. 8. 2018. godine, Ugovor o izdavanju jamstva za zajam JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo kod Izvozno-uvozne banke Kine zaključen 15. 10. 2019. godine između FBiH koju zastupa Ministarstvo i JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo.

Iznos potencijalnih obveza po temelju jamstava FBiH za 2019. godinu iznosi 14.567.953 KM i planiran je na poziciji Izdataka za kamate vezane za dug po izdanim jamstvima – Jamstveni fond. Nije bilo realizacije ovih izdataka u 2019. godini.

Kratkoročne tekuće obveze, iskazane u iznosu od 8.725.398 KM, najvećim dijelom se odnose na: obveze za tekuće transfere županijama i općinama (8.000.000 KM), obveze pod odlukama Vlade FBiH za sufinansiranje projekata (424.132 KM) i obveze prema dobavljačima (98.518 KM).

Obveze prema zaposlenicima odnose se na: obveze po temelju plaće za prosinac 2019. godine (294.836 KM), obveze za naknade troškova zaposlenih za prosinac 2019. godine (32.488 KM) i obveze po obustavama iz plaća (35.054 KM).

Kratkoročni krediti i zajmovi odnose se na: obveze za staru deviznu štednju (158.825 KM) i obveze po temelju kamate na dugoročne obveznice (120.000 KM). Obveze po temelju kamate na dugoročne obveznice su izmirene u siječnju 2020. godine.

7.2.3 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 26.888.006 KM, a odnose se na: ostale dugoročne obveze (26.618.297 KM) i dugoročna razgraničenja (269.709 KM).

Ostale dugoročne obveze odnose se na dugoročne obveze po temelju povrata više uplaćenih prihoda (23.583.345 KM) i obveze po temelju pravomoćnih presuda, sudskih izvršnih rješenja, upravnih i radnih sporova i po drugim temeljima iz prethodnih razdoblja (3.034.952 KM).

Dugoročne obveze po temelju povrata više uplaćenih prihoda najvećim dijelom se odnose na obveze po temelju više uplaćenog prihoda-poreza na dobit od društava JP „BH Telecom“ d.d. Sarajevo (15.709.241 KM) i JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo (6.987.978 KM) i obveze po temelju više uplaćenog posebnog poreza na promet domaćeg duhana i duhanskih prerađevina društva MP „Tvornica duhana Čapljina“ d.o.o. (877.041 KM).

S društvom JP „BH Telecom“ d.d. Sarajevo zaključen je Sporazum o izmirenju duga u ožujku 2017. godine u ukupnom iznosu od 30.000.000 KM po temelju povrata više uplaćenog poreza na dobit i pripadajućih kamata u iznosu od 6.619.945 KM (isplata u pet jednakih rata zaključno s 2021. godinom). S društvom JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo zaključen je Sporazum o izmirenju duga u siječnju 2018. godine u ukupnom iznosu od 9.757.815 KM po temelju povrata više uplaćenog poreza na dobit i pripadajućih kamata u iznosu od 1.429.316 KM, ako se isplata vrši do kraja ožujka svake godine (isplata u pet jednakih rata zaključno s 2022. godinom). Sporazumi su zaključeni na temelju rješenja o utvrđivanju više uplaćenih javnih prihoda Porezne uprave FBiH.

Obveze po temelju pravomoćnih presuda, sudskih izvršnih rješenja, upravnih i radnih sporova i po drugim temeljima iz prethodnih razdoblja iskazane su u iznosu od 3.034.952 KM. Prema Izvješću o rezultatima obavljenog popisa Povjerenstva za popis neizmirenih obveza po temelju sudskih presuda i rješenja o izvršenju zaprimljenih u Riznici na 31. 12. 2019. godine, najveći dio ovih obveza u iznosu od 3.027.678 KM (glavnica 2.520.778 KM, sudski troškovi 506.900 KM) odnosi se na obveze temeljem sudskih presuda i rješenja o izvršenju. Sudske presude i rješenja o izvršenju najvećim dijelom se odnose na: civilne invalidnine, potraživanja bivšeg Federalnog ministarstva obrane, materijalnu i nematerijalnu štetu. Od ukupnih obveza po temelju sudskih presuda i rješenja o izvršenju, iznos od 2.461.004 KM odnosi se na neizmirene obveze za razdoblje 2008. – 2018. godine, a iznos od 566.674 KM se odnosi na neizmirene obveze po temelju rješenja zaprimljenih tijekom 2019. godine. Preostali dio ovih obveza, u iznosu od 7.275 KM, odnosi se na obveze temeljem devet odluka Ustavnog suda BiH i Europskog suda za ljudska prava koje su zaprimljene tijekom 2019. godine.

Predmetne obveze predstavljaju kratkoročne, dospjele obveze koje su evidentirane na način da su priznati dugoročni razgraničeni rashodi i dugoročne obveze. Evidentiranje obveza temeljem sudskih izvršnih rješenja na poziciji dugoročnih razgraničenih rashoda i dugoročnih obveza nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom na to da predstavljaju dospjele obveze, koje je trebalo planirati i evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Centralno popisno povjerenstvo je u Elaboratu o godišnjem popisu na 31. 12. 2019. godine predložilo da se poduzmu aktivnosti na iznalaženju rješenja da se pravomoćne sudske presude i rješenja o izvršenju evidentiraju sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, što je usvojeno Odlukom o prihvaćanju Izvješća o rezultatima obavljenog popisa Povjerenstva za popis neizmirenih obveza po temelju sudskih presuda i rješenja o izvršenju zaprimljenih u Riznici na 31. 12. 2019. godine, koju je ministrica donijela 24. 2. 2020. godine.

Dugoročna razgraničenja se odnose na neisplaćene kamate na obveznice po temelju ratnih potraživanja, dospjele do 30. 6. 2010. i 30. 6. 2011. godine.

Preporuka:

- **pravomoćne sudske presude planirati i evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.**

7.2.4 Popis sredstava i obveza

Odluku o redovnom godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja Ministarstva na 31. 12. 2019. godine i formiranju povjerenstava za popis ministrica je donijela 30. 10. 2019. godine (Središnje popisno povjerenstvo; Povjerenstvo za popis primljenih i izdanih mjenica i jamstava u Sektoru za upravljanje dugom, te za popis, usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Riznice svih realiziranih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane po temelju neisplaćenih neto plaća, naknada i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2019. godinu; Povjerenstvo za popis neizmirenih obveza po temelju sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Riznici; Povjerenstvo za popis stalnih sredstava u obliku stvari i prava, zaliha materijala, robe i sitnog inventara; Povjerenstvo za popis gotovinskih sredstava, donatorskih sredstava, plemenitih metala i vrijednosnih papira, potraživanja i plasmana, kratkoročnih i dugoročnih obveza, razgraničenja i kapitala). Rješenjem o formiranju Središnjeg popisnog povjerenstva definiran je rok za izvršenje svih poslova, uključujući i sačinjavanje Elaborata o popisu, 14. 2. 2020. godine, što nije sukladno članku 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Središnje popisno povjerenstvo sačinilo je 24. 2. 2020. godine Elaborat o redovnom godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja na 31. 12. 2019. godine, koji je ministrica usvojila isti dan.

Po završetku fiskalne godine i zaključnih knjiženja Ministarstvo nije isprintalo, uvezalo, ovjerilo i potpisalo Glavnu knjigu, što nije sukladno članku 29. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članku 9. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, članku 61. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.

Na poziciji stalnih sredstava izvan uporabe, nabavne vrijednosti od 7.516 KM, nalazi se i vojna oprema nabavne vrijednosti od 3.382 KM, koja nije popisana jer povjerenstvo za popis nije izvršilo izvide vezano za ovu opremu niti poduzelo bilo kakve aktivnosti u vezi s ovom opremom, nego je samo konstatiralo da se na kontu 0117 – Sredstva izvan uporabe, nalaze ta sredstva. U prethodnom razdoblju oprema je dana na revers i nije vraćena u Ministarstvo.

Povjerenstvo za popis primljenih i izdanih mjenica i jamstava u Sektoru za upravljanje dugom, te za popis, usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi riznice svih realiziranih obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane po temelju neisplaćenih neto plaća, naknada i obveza prema dobavljačima, kao i svih realiziranih obveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2019. godinu, izvršilo je popis samo izmirenih obveza temeljem neisplaćenih plaća i regresa u iznosu od 2.231 KM, koje se iskazuju kao unutarnji dug. Njihovo realiziranje evidentira se na poziciji otplata unutarnjeg duga i za njih je sačinjen nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obveza iskazanih u bruto bilanci prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH.

Iz prezentiranog Elaborata o redovnom godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja na 31. 12. 2019. godine ne može se utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane, Vojske FBiH i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH, što u narednom razdoblju može imati značajnog utjecaja na uvećanje rashoda iz Proračuna FBiH.

Isto Povjerenstvo je prilikom popisa utvrdilo i u svom Izvješću konstatiralo da je jamstvo, izdano u korist Mađarske Export-Import banke Budimpešta za financiranje projekta Nabava i izgradnja postrojenja za pročišćivanje vode iz akumulacije Modrac u korist JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla u iznosu od 11.343.814 KM, isteklo 15. 8. 2018. godine (zajam za koji je izdano jamstvo je otplaćen u cijelosti), a da nije evidentirano u knjigovodstvu. Također, ovo Povjerenstvo je prilikom popisa utvrdilo pozitivne tečajne razlike u iznosu od 18.794.521 KM, nastale po temelju primljenih mjenica kao instrumenata osiguranja naplate kredita i grantova od krajnjih korisnika i negativne tečajne razlike u iznosu od 1.050.850 KM nastale po temelju primljenih jamstava kao instrumenata osiguranja naplate kredita od krajnjih korisnika i garanata. Povjerenstvo je predložilo da se knjigovodstveno evidentiraju utvrđene pozitivne i negativne tečajne razlike, kao i prestanak jamstva. Ovaj prijedlog ministrica je odobrila Odlukom o prihvaćanju Izvješća od 24. 2. 2020. godine. Knjigovodstveno evidentiranje izvršeno je u 2020. godini.

Provedenom revizijom konstatirali smo da nije proveden cjelovit popis sredstava i obveza u zakonski definiranom roku, odnosno nije utvrđeno stvarno stanje imovine, obveza i potraživanja Ministarstva na 31. 12. 2019. godine, što utječe na istinitost i točnost prezentiranih podataka u Glavnoj knjizi Riznice i financijskim izvješćima Ministarstva. Nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako nalažu odredbe članaka 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članka 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuke:

- *redovitim godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i obveza, usuglasiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH;*
- *sukladno zakonskim i ostalim propisima, poduzeti aktivnosti na rješavanju statusa opreme, koja je u ranijem razdoblju dana na revers.*

8. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U izvanbilančnoj evidenciji Ministarstva, na 31. 12. 2019. godine, iskazan je iznos od 1.978.616 KM. Iskazani iznos odnosi se na federalne upravne taksene marke (1.096.616 KM) i mjenice (882.000 KM).

9. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je 6. 3. 2019. godine donijelo Plan javnih nabava za 2019. godinu, kojim su utvrđene robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabave u 2019. godini, procijenjena vrijednost nabave, vrsta postupka, okvirni datum pokretanja postupka, okvirni datum zaključenja ugovora i izvor financiranja. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava iznosila je 1.443.780 KM⁵¹ putem 43 postupka, i to: 13 otvorenih postupaka, jedan konkurentski zahtjev za dostavom ponuda i 29 izravnih sporazuma. Izmjena i dopuna Plana javnih nabava za 2019. godinu izvršena je 6. 6. 2019. i 29. 8. 2019. godine, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabava za 2019. godinu, uključujući izmjene i dopune, iznosila 1.373.580 KM.

⁵¹ Sve iskazane vrijednosti javnih nabava su s uključenim PDV-om.

Plan javnih nabava, kao i njegove izmjene i dopune, Ministarstvo ne objavljuje na svojoj web-stranici u formi i sadržaju u kojem je usvojen, nego se objavljuje Izvadak iz Plana javnih nabava koji ne sadrži izravne sporazume, što nije sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama.⁵²

U Izvješću o planiranim i izvršenim javnim nabavama na 31. 12. 2019. godine navedeno je da je Ministarstvo provelo 13 otvorenih postupaka u iznosu od 1.294.491 KM i 63 izravna sporazuma ukupne vrijednosti od 86.041 KM, što ukupno iznosi 1.380.532 KM. Za izravne sporazume koji nisu planirani donesene su odluke sukladno članku 17. stav 1. Zakona o javnim nabavama.

Izvršen je uvid u procedure nabave pet otvorenih postupaka ukupne vrijednosti od 872.962 KM, te nisu uočeni značajniji propusti.

Preporuka:

- **Plan javnih nabava objavljujati sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama.**

10. NADLEŽNOST MINISTARSTVA U VEZI S VOĐENJEM GLAVNE KNJIGE RIZNICE

Zakonom o riznici u FBiH uređeno je uspostavljanje, nadležnosti i upravljanje riznice u FBiH. Riznični način poslovanja s javnim sredstvima podrazumijeva uspostavljanje jedne Glavne knjige riznice koja se vodi isključivo u riznici, kao i postojanje i funkcioniranje Jedinog računa riznice. Ministarstvo je nadležno za uspostavu i vođenje sustava Glavne knjige riznice i neophodne sustave pomoćnih knjiga.

Oročena sredstva na 31. 12. 2019. godine iskazana su u iznosu od 99.000.000 KM. Oročenja su izvršena sukladno Zakonu o investiranju javnih sredstava FBiH⁵³ i Pravilniku o investiranju raspoloživih novčanih sredstava,⁵⁴ koji definira Riznicu kao investicijsku instituciju, te Politici investiranja raspoloživih novčanih sredstava FBiH za 2019. godinu koju je ministrica donijela 13. 5. 2019. godine. Točkom IV. Politika investiranja definirano je da se raspoloživa novčana sredstva u tekućoj godini, koja trenutno nisu angažirana za druge namjene, niti su ograničena drugim namjenama, mogu investirati isključivo u oročene depozite (fiksne i fleksibilne) kod banaka koje su članice Agencije za osiguranje depozita BiH. Nadalje, definirano je da se investiranje slobodnih novčanih sredstava vrši kod banaka izabranih na posljednjem javnom pozivu za izražavanje interesa za pružanje usluga poslovnih banaka bez naknade.⁵⁵ Razdoblje na koje se sredstva oročavaju ne može biti dulje od jedne godine, izuzev oročavanja u flexi depozite, gdje razdoblje može biti do 18 mjeseci, s obzirom na to da se radi o fleksibilnim uvjetima raspolaganja oročenim sredstvima. Sektor za riznicu je 13. 5. 2019. godine donio Prijedlog raspoloživih sredstava za investiranje, s terminskim planom dospjeća, koji je sačinjen na temelju planova novčanih tijekova i pokazatelja za posljednjih šest mjeseci. Raspoloživa sredstva za investiranje, sukladno ovom Prijedlogu, predložena su u iznosu od 100.000.000 KM.

Dugoročni depoziti, iskazani u iznosu od 90.000.000 KM, odnose se na dugoročno oročena sredstva FBiH kod poslovnih banaka. Ministarstvo je 17. 5. 2019. godine oročilo sredstva u iznosu od po 22.500.000 KM kod Union banke d.d. Sarajevo i Sberbank BH d.d. Sarajevo, te 20. 5. 2019. godine iznos od 22.500.000 KM kod Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo. Slobodna sredstva su oročena temeljem Ugovora o flexi depozitu na određeno vrijeme (13 mjeseci), koje je Ministarstvo zaključilo s poslovnim bankama. Sukladno članku 1. ugovora zaključenih s bankama, u tijeku oročenja Deponent ima pravo da neograničeno sukcesivno ulaže dodatna novčana sredstva na račun flexi oročenog depozita, pri čemu maksimalni iznos sredstava flexi oročenog depozita ne može biti veći od 30.000.000 KM, te ima pravo na 10 isplata s računa flexi oročenog depozita u tijeku jednog mjeseca oročenja, pri čemu minimalni iznos sredstava flexi oročenog depozita ne može biti manji od 15.000.000 KM.

⁵² „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

⁵³ „Sl. novine FBiH“, br. 77/04, 48/08

⁵⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 81/08

⁵⁵ Ministarstvo je 21. 8. 2017. godine raspisalo „Javni poziv za izražavanje interesa za pružanje usluga poslovnih banaka bez naknade“, na temelju kojega je izabralo tri poslovne banke i s njima zaključilo ugovore o vršenju usluga unutarnjeg platnog prometa na razdoblje od četiri godine (Union banka d.d. Sarajevo, Sberbank BH d.d. Sarajevo i Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo).

Povećanje oročenih depozita kod svake banke je izvršeno 30. 12. 2019. godine za iznos od 7.500.000 KM, sukladno članku 1. zaključenih ugovora. S obzirom na to da su početni ugovori iz svibnja 2019. godine sklopljeni u „flexi formi“, za predmetna povećanja nisu zaključivani novi ugovori. Na sredstva flexi depozita banke obračunavaju kamatu po fiksnoj kamatnoj stopi od 0,10% na godišnjoj razini.

Kratkoročni depoziti, iskazani u iznosu od 9.000.000 KM, odnose se na kratkoročno oročena sredstva FBiH kod poslovnih banaka. Ministarstvo je 17. 5. 2019. godine oročilo sredstva u iznosu od po 2.500.000 KM kod Union banke d.d. Sarajevo i Sberbank BH d.d. Sarajevo, te 20. 5. 2019. godine iznos od 2.500.000 KM kod Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo. Slobodna sredstva su oročena temeljem Ugovora o oročenom depozitu, koje je Ministarstvo zaključilo s poslovnim bankama. Sukladno članku 1. zaključenih ugovora, sredstva se oročavaju na rok od sedam dana. Člankom 5. zaključenih ugovora definirano je da ukoliko Deponent najkasnije tri radna dana prije isteka roka od sedam dana, pismenim putem ne obavijesti banku o namjeri da potpuno ili djelomično raspoláže deponiranim sredstvima ili namjeri da izmjeni rok oročenja deponiranih sredstava, a banka se u istom roku pismenim putem ne izjasni da neće produžiti ugovor, ugovor se automatski produžava na isti rok (prvobitno ugovoreni rok oročenja) uz efektivnu kamatnu stopu od 0,08%. Aneksima Ugovora o oročenom depozitu, zaključenih s navedenim bankama 30. 12. 2019. godine, izvršene su izmjene i dopune temeljnih ugovora u vezi ugovaranja – reguliranja pitanja povećanja iznosa slobodnih sredstava, te su prvobitno oročena sredstva kod svake povećana za dodatnih 500.000 KM.

Po temelju dugoročnih i kratkoročnih oročenja u 2019. godini ostvareni su prihodi u iznosu od 44.691 KM.

U okviru ostalih domaćih pozajmljivanja iskazan je iznos od 25.000.000 KM, koji se odnosi na sredstva plasirana temeljem odluka o odobravanju kredita Union banci d.d. Sarajevo po subordiniranim uvjetima od 28. 3. 2018. godine u iznosu od 10.000.000 KM⁵⁶ i 13. 3. 2019. godine u iznosu od 15.000.000 KM.⁵⁷ Temeljem Ugovora o kreditu po subordiniranim uvjetima od 21. 3. 2019. godine, zaključenog između Ministarstva i Union banke d.d. Sarajevo, utvrđene su obveze Vlade FBiH da putem Ministarstva doznači Union banci d.d. Sarajevo kreditna sredstva u iznosu od 15.000.000 KM, najkasnije do 31. 3. 2019. godine. Uplata kredita izvršena je 2. 4. 2019. godine. Odobrena kreditna sredstva namijenjena su za formiranje kreditne linije za mlade – za rješavanje egzistencijalnih pitanja stanovništva, sukladno Poslovnoj strategiji Union banke d.d. Sarajevo.

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na 31. 12. 2019. godine iskazana su u iznosu od 176.718.210 KM. Od tog iznosa, dio potraživanja u iznosu od 112.756.127 KM evidentiran je na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, a dio u iznosu od 63.962.083 KM na poziciji redovnih potraživanja. Preknjiženje dijela nenaplaćenih potraživanja starijih od šest mjeseci, u iznosu od 112.756.127 KM, na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja izvršeno je u 2019. godini.

Najznačajnija potraživanja odnose se na sljedeća društva: JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo (86.911.262 KM), JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo (69.830.602 KM), Tuzlanski kanton (4.989.370 KM), JP „Vodovod“ d.o.o. Posušje (3.906.320 KM), MKF „Prizma Sarajevo“ – u stečaju (2.325.754 KM), te RMU „Breza“ d.o.o. Breza (2.018.341 KM). U okviru ovih potraživanja nisu iskazana dospjela potraživanja od županija po Stand-by aranžmanima III i IV s Međunarodnim monetarnim fondom (u daljnjem tekstu: MMF) u iznosu od 31.424.487 KM (dug od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine iskazan u iznosu od 2.547.750 KM), niti se može potvrditi da su poduzete sve zakonom propisane radnje za njihovu naplatu.

⁵⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 36/18

⁵⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 16/19

Pregled neplaćenih obveza po pozajmicama danim županijama u okviru III i IV Stand-by aranžmana s MMF-om daje se u tabeli:

Redni broj	Kreditor	Dužnici (županije)	Dug 1. 1. 2019.	Dug nastao u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2019.	Ukupan dug 31. 12. 2019.	Dug temeljem kamata 31. 12. 2019.
1.	SBA III i SBA IV	Tuzlanski kanton	17.000.250	2.547.750	19.548.000	0
2.	SBA III	Bosansko-podrinjski kanton	9.472.439	0	9.472.439	772.439
3.	SBA III	Županija Zapadnohercegovačka	2.404.048	0	2.404.048	4.048
UKUPNO:			28.876.737	2.547.750	31.424.487	776.487

S obzirom na postojanje neizmirenih obveza po kreditima danim krajnjim korisnicima temeljem vanjskog duga, te konstantnog kašnjenja u otplati tih obveza, odnosno izostanka plaćanja obveza prema FBiH, Ministarstvo je poduzelo mjere, te su u razdoblju od 1. 1. 2018. godine do 31. 12. 2019. godine izvršeni reprogrami kreditnih obveza za: JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, JKP „10. Juli“ d.o.o. Bosanska Krupa, JKP „Vodovod“ d.o.o. Cazin, RMU „Kreka“ d.o.o. Tuzla, Općinu Grude, Županiju Zapadnohercegovačku, Unsko-sanski kanton, Grad Bihać, Općinu Livno i Općinu Posušje. Reprogramiranjem obveza za navedene krajnje korisnike smanjen je iznos dospjelih neplaćenih obveza prema krajnjim korisnicima za 23.200.000 KM. Zahtjeve za reprogram kreditnih obveza uputili su Tuzlanski kanton i Općina Kiseljak, kojima je odobren reprogram, ali u tijeku 2019. godine nisu završene procedure potpisivanja ugovora o reprogramu.

Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg razdoblja, prije donošenja Zakona o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH, kada u cilju njihove naplate nisu osigurani instrumenti osiguranja naplate kredita od krajnjih korisnika. Po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja koji ne može biti duži od šest mjeseci, korisnik proračuna dužan je poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu, te izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja.

Potraživanja od županija za dospjele anuitete po odobrenim kreditnim sredstvima iskazana su u iznosu od 776.488 KM, od čega se po III Stand-by aranžmanu zaključenom s MMF-om, na potraživanja za kamate od Bosansko-podrinjskog kantona odnosi 772.439 KM. Ova potraživanja odnose se na potraživanja po dospjelim kamatama za dane pozajmice temeljem Ugovora o prijenosu kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu MMF-a, sklopljenom između FBiH, koju zastupa Ministarstvo kao zajmodavac, i svih županija u FBiH.

Nenaplaćena potraživanja starija od šest mjeseci nisu evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, što nije sukladno odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.

Ministarstvo, kao i prethodnih godina, ni u 2019. godini, nije poduzelo sve zakonom propisane radnje za naplatu nenaplaćenih potraživanja po kreditima u iznosu od 176.718.210 KM, koji su temeljem supsidijarnih ugovora s FBiH preneseni na krajnje korisnike. To nije sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH.

Preporuka:

- *poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci evidentirati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.*

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 195.408.334 KM. Najvećim dijelom se odnose na: kratkoročno razgraničene prihode nastale temeljem prijenosa kreditnih sredstava na krajnje korisnike u iznosu od 177.416.488 KM (od čega se na poduzeća odnosi 176.718.209 KM, a na županije 698.279 KM) i obveze po temelju domaćeg zaduživanja putem emisije trezorskih zapisa u iznosu od 20.000.000 KM. Preostali iznos od 2.008.154 KM, najvećim dijelom u iznosu od 1.308.154 KM odnosi se na plaćene obveze za kamatu po kreditu IBRD-a 87130 – zajam za razvojnu politiku javnih financija između kreditora Svjetske banke – IBRD i korisnika BiH, koji je prenesen na supsidijarnog korisnika – FBiH. S obzirom na to da pozicija kredita nije planirana u Proračunu za 2019. godinu, izvršeno je privremeno preknjižavanje na razgraničene rashode, do usvajanja Proračuna za 2020. godinu. Preknjiženje s razgraničenja na obveze izvršeno je u travnju 2020. godine. Ostatok u iznosu od 700.000 KM odnosi se na dugovni saldo koji je iskazan na poziciji ostalih razgraničenih rashoda, koji se odnosi na pogrešno evidentiranje povučenih sredstava s podračuna na revolving osnovi po ugovoru iz 2010. godine. Kao i prethodnih godina, ova pozicija razgraničenih rashoda još uvijek nije zatvorena.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na ispravci pogrešnih knjiženja iz ranijeg razdoblja.**

Tijekom revidirane godine izvršena je jedna emisija trezorskih zapisa, ukupne nominalne vrijednosti od 20.000.000 KM, uz negativnu kamatnu stopu od -0,25% do -0,15%. Po ovom temelju prikupljeno je 20.029.392 KM (prihod od negativne kamate 29.392 KM). Na naplatu je dospio iznos od 40.000.000 KM, što je i plaćeno u 2019. godini.

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 5.262.075.719 KM i u odnosu na prethodnu godinu (5.369.879.944 KM) manje su za 107.804.225 KM. Temeljem dugoročnog zaduženja u Bruto bilanci Federalnog ministarstva financija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate, te kratkoročne obveze temeljem zaduženja.

U ukupnim dugoročnim obvezama po vanjskom dugu (4.595.386.591 KM), vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na izvanbilančnoj evidenciji u iznosu od 2.477.048.934 KM, sredstva odobrena županijama iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana u iznosu od 37.721.232 KM, te se na obveze FBiH odnosi iznos od 2.080.616.425 KM.

U 2019. godini na pozicijama dugoročnih obveza po vanjskom dugu FBiH evidentirano je 280.826.818 KM, temeljem sukcesivnog povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima, koji do kraja 2019. godine nisu završeni. Također, pozicije dugoročnih obveza po vanjskom dugu FBiH korigirane su za pozitivne i negativne tečajne razlike prema tečajnoj listi Centralne banke BiH na 31. 12. 2019. godine, te ukoliko bi povučena sredstva iskazivali po tečajevima koji su važili na svaki datum povlačenja, iznos povučenih sredstava bio bi 280.732.202 KM.

Smanjenje vanjskog duga, temeljem otplate glavnice u revidiranoj godini, izvršeno je u iznosu od 427.841.734 KM, a odnosi se na otplate duga primljenog kroz Državu – relevantne obveze (424.519.024 KM) i vanjske otplate (3.322.710 KM). Kamate po ovim otplatama duga iskazane su u iznosu od 83.755.870 KM, a odnose se na kamate po ugovorenim kreditima za relevantni dug (81.472.834 KM) i za direktne obveze FBiH (2.283.036 KM).

Kao i prethodnih godina, tečajne razlike nisu iskazane sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputku o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi riznice.⁵⁸

Prema evidencijama Ministarstva, iznos nepovučenih kreditnih sredstava iskazan je u iznosu od 887.847.480 KM i na njega su plaćeni ugovoreni troškovi u iznosu od 5.067.954 KM u 2019. godini, a naglašavamo da ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2019. godine iznose 18.342.185 KM. Sve obveze po troškovima na nepovučena sredstva snose krajnji korisnici kredita, osim obveza po kreditima Svjetske banke – IBRD, koji se plaćaju iz Proračuna FBiH.

⁵⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 69/06, 78/06, 2/11, 11/12

Preporuka:

- *tečajne razlike u Glavnoj knjizi riznice, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu, knjižiti sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputku o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi riznice.*

Po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske (za vodosnabdijevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica), s podračuna za servisiranje ino duga FBiH plaćene su dospjele kreditne obveze u iznosu od 364.495 KM (glavnica u iznosu od 308.145 KM i kamate u iznosu od 56.350 KM). Po ovim obvezama, u ranijem razdoblju Sporazumom o kreditu je reguliran kreditni odnos između Kraljevine Španjolske i Ministarstva financija i trezora BiH, kao i odnos između španjolskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. Obveze po kreditu još uvijek nisu prenesene s BiH na FBiH, odnosno s FBiH na krajnjeg korisnika, a predmet je 2014. godine ustupljen Federalnom pravobraniteljstvu. Obveze po ovom kreditu na 31. 12. 2019. godine iznosile su 2.619.237 KM.

Po ovim isplatama u Glavnoj knjizi riznice nisu iskazane obveze niti potraživanja krajnjih korisnika kredita. S obzirom na to da su ove obveze teretile Proračun FBiH, sukladno zakonskim i ostalim propisima Ministarstvo, kao nadležno za planiranje i evidentiranje obveza po vanjskom dugu, bilo je u obvezi unijeti ih u Glavnu knjigu riznice. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo u suradnji s Federalnim pravobraniteljstvom poduzimalo aktivnosti u cilju povrata sredstava od krajnjih korisnika kredita.

Preporuka:

- *u Glavnoj knjizi riznice, na odgovarajućim bilančnim pozicijama, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, izvršiti evidentiranje isplaćenih sredstava za potraživanja po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske.*

Obveze JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo nastale su temeljem zaključenih sedam podugovora po osnovu prijenosa obveza po ino kreditima s FBiH koju zastupa Ministarstvo, u ukupnom iznosu od 452.733.618 KM. Reprogrami obveza temeljem vanjskog duga po zaključenim ugovorima zaključeni su za šest kredita JP „Željeznice FBiH“ i njihova otplata je trebala početi u 2018. godini, dok grace period za otplatu duga Fonda za međunarodni razvoj OPEC iznosi pet godina, a potpisan je u 2016. godini. Bilo je neophodno da se u financijskim planovima JP „Željeznice FBiH“ za 2019. godinu, koji se dostavljaju na odobrenje Vladi FBiH i Ministarstvu, planiraju i obveze za povrat kredita, sukladno ugovorima o reprogramu i otplatnim planovima. Dosadašnje obveze, umjesto krajnjeg dužnika JP „Željeznice FBiH“, po ovim kreditima plaćala je FBiH.

Prema evidencijama Ministarstva, obveze JP „Željeznice FBiH“, temeljem vanjskih kredita na 31. 12. 2019. godine, iznose:

Naziv kredita	Stanje duga 31. 12. 2019.	Reprogramirane dospjele obveze	Reprogramirane nedospjele obveze	Dospjele obveze 31. 12. 2019. (KM)
Vlada Španjolske –TALGO	67.337.088 EUR	973.855 EUR	14.449.592 EUR	30.165.641
EBRD 944 – Željeznice I	12.542.358 EUR	3.006.272 EUR	-	5.879.756
EBRD 35418 – Željeznice II	37.465.653 EUR	3.050.638 EUR	5.299.905 EUR	16.332.243
EIB 21127 – Željeznice I	24.000.000 EUR	3.855.421 EUR	1.874.160 EUR	11.206.087
EIB 23376 – Željeznice II	51.600.000 EUR	417.541 EUR	7.174.231 EUR	14.848.215
Opec Fond 1189P – Rekonstrukcija željeznica	11.897.064 USD	-	2.391.341 USD	4.158.538
Vlada Portugala – Projekt modernizacije	31.992.000 EUR	858.786 EUR	1.350.394 EUR	4.320.781
Ukupno:	234.937.099 EUR 11.897.064 USD	12.162.513 EUR	30.148.282 EUR 2.391.341 USD	86.911.261 KM

Izvodom otvorenih stavki Ministarstva, koji se odnosi na vanjske kredite na 31. 12. 2019. godine, JP „Željeznice FBiH“ potvrdile su obveze temeljem glavnice navedenih kredita, osim za kredite: EIB 21127 i EIB 23376. Usporedbom stanja međusobnih potraživanja i obveza uočene su razlike:

- obveza za glavnicu po EIB 21127 kod JP „Željeznice FBiH“ manja je za 37.633,76 EUR, odnosno stanje duga, prema evidencijama JP „Željeznice FBiH“, iznosi 23.962.366,24 EUR;
- obveza za glavnicu po EIB 23376 kod JP „Željeznice FBiH“ manja je za 3.322.587,66 EUR, odnosno stanje duga, prema evidencijama JP „Željeznice FBiH“, iznosi 48.277.412,34 EUR.

Ove razlike odnose se na sredstva koja još uvijek nisu povučena niti utrošena, a koje je Ministarstvo prenijelo na transakcijski račun u konvertibilnim markama, kako bi se izbjeglo obračunavanje negativne kamate zbog negativnih vrijednosti valute EURIBOR-a na EUR-ovski račun.

Napominjemo da uvidom u navedeni IOS nisu iskazane obveze temeljem kamata, već samo obveze temeljem glavnog duga, budući da Ministarstvo vodi evidenciju samo o obvezama temeljem glavnice ino kredita, bez evidencije o stanju kamata po tim kreditima.

Tijekom 2019. godine Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti s ciljem naplate sredstava koje je FBiH platila na ime dosadašnjih obveza po kreditima umjesto krajnjeg dužnika JP „Željeznice FBiH“.

Podugovor o kreditu za projekt rekonstrukcije željeznica dionica (I) Sarajevo – Bradina zaključen je 2016. godine između FBiH i JP „Željeznice FBiH“ (kredit Fonda za međunarodni razvoj OPEC). Ugovorom je utvrđeno da će JP „Željeznice FBiH“ koristiti kreditna sredstva pod istim uvjetima pod kojim su stavljena na raspolaganje, i to: rok otplate 20 godina, grace period pet godina, kamatna stopa 3,5% godišnje, naknada za servisiranje kredita 1% godišnje za povlačenje sredstava i neizmirena sredstva. **Nije prezentirana dokumentacija kojom bi potvrdili da je JP „Željeznice FBiH“ u 2019. godini izvršilo uplatu dospjelih obveza za kamate, kao i troškove servisiranja kredita, niti su knjigovodstveno evidentirana potraživanja Ministarstva po ovom temelju. Samim tim nisu se poduzimale ni zakonom propisane radnje za naplatu ovih potraživanja.**

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti, sukladno utvrđenim nadležnostima, prema JP „Željeznice FBiH“ s ciljem naplate sredstava koje je Federacija BiH otplatila umjesto krajnjeg dužnika – JP „Željeznice FBiH“.**

Dugoročne obveze po unutarnjem dugu iskazane su u iznosu od 703.658.059 KM i u odnosu na prethodnu godinu (667.139.863 KM) više su za 36.518.196 KM. Ove obveze iskazane su u bruto bilanci Riznice na tri konta, i to: obveze od dugoročnih obveznica, obveze od dugoročnih vlastitih obveznica i ostale dugoročne obveze. U nastavku dajemo tabelarni prikaz evidentiranih ukupnih obveza i obveza po emitiranim obveznicama:

UKUPNE OBVEZE	Obveze od dugoročnih obveznica	Obveze od dugoročnih vlastitih obveznica	Ukupne obveze od emitiranih obveznica	Ostale dugoročne obveze	Ukupne dugoročne obveze
	1	2	3 (1+2)	4	5 = (3+4)
Emisija obveznica	540.000.000	0	540.000.000	0	540.000.000
Stara devizna štednja	1.920.445	0	1.920.445	2.337.902	4.258.347
Ratna potraživanja	149.551.527	118.444	149.669.971	254.390	149.924.361
Ukupne dugoročne obveze 31. 12. 2019. godine	691.471.972	118.444	691.590.416	2.592.292	694.182.708
Ukupne dugoročne obveze 31. 12. 2018. godine	633.456.792	144.000	633.600.792	19.178.275	652.779.067
Povećanje/Smanjenje u 2019. godini	58.015.180	-25.556	57.989.624	-16.585.983	41.403.641

OBVEZE PO EMITIRANIM OBVEZNICAMA	Obveze od emitiranih obveznica		Ukupne obveze 3 = (1+2)
	1 (Glavnica)	2 (Kamata)	
Emisija obveznica (dospijeće 2019. – 2029.)	540.000.000	0	540.000.000
Stara devizna štednja (dospijeće 2019. – 2027.)	1.873.605	46.840	1.920.445
Ratna potraživanja (dospijeće 2019. – 2027.)	149.669.971	9.475.351	159.145.322
Dugoročne vlastite obveznice za staru deviznu štednju	0	0	0
UKUPNO	691.543.576	9.522.191	701.065.767

Nedospjeli dug po emitiranim obveznicama na 31. 12. 2018. godine iznosio je 430.000.000 KM. U tijeku 2019. godine FBiH se zadužila temeljem **šest emisija obveznica** u ukupnom iznosu od 200.000.000 KM, za što je prikupljen iznos od 199.621.789 KM. Obveznice izdane u 2019. godini izdane su sa dospeljećem od tri do deset godina. U revidiranoj godini isplaćeno je 90.000.000 KM po dospeljeću obveznica koje su izdane u prethodnom razdoblju, tako da je ukupno zaduženje temeljem izdanih obveznica na 31. 12. 2019. godine iznosilo 540.000.000 KM. Kamate po dospeljelim obveznicama plaćene su u iznosu od 13.297.500 KM. Na naplatu u 2020. godini dospeljeva iznos od 120.000.000 KM.

Temeljem **stare devizne štednje** iskazane su dugoročne obveze u iznosu od 4.258.347 KM, od čega se 2.337.902 KM odnosi na verificirani dug, a 1.920.445 KM na emitirane obveznice. U odnosu na prethodnu godinu, ukupan dug temeljem stare devizne štednje umanjen je za 15.412.912 KM.

Na poziciji ostalih dugoročnih obveza iskazan je verificirani dug koji predstavlja obveze za čije će se izmirenje u narednom razdoblju izvršiti emisija obveznica ili gotovinske isplate. Ove obveze iskazane su u iznosu od 2.592.292 KM, a odnose se na obveze temeljem stare devizne štednje (2.337.902 KM) i ratnih potraživanja (254.390 KM). Dug je u odnosu na prethodnu godinu smanjen za 16.585.983 KM.

U okviru **dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama temeljem stare devizne štednje** iznos od 1.920.445 KM iskazan je na poziciji dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama. U razdoblju od 2009. do 2019. godine za izmirenje duga temeljem stare devizne štednje izvršeno je ukupno 11 emisija obveznica, ukupne vrijednosti od 952.789.101 KM (891.267.487 KM glavnice i 61.521.614 KM kamata), od čega je na naplatu dospjelo 950.868.656 KM (889.393.882 KM glavnice i 61.474.774 KM kamata), te je stanje na 31. 12. 2019. godine iznosilo 1.920.445 KM (1.873.605 KM glavnice i 46.840 KM kamata).

Dugoročne obveze po emitiranim obveznicama temeljem stare devizne štednje iznose 1.920.445 KM (1.873.605 KM glavnica i 46.840 KM kamate) i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 6.262.587 KM. Obveze od dugoročnih obveznica temeljem stare devizne štednje u 2019. godini povećane su po temelju 11. emisije obveznica u iznosu od 13.873.609 KM (temeljem glavnice) i 220.261 KM (temeljem kamata). Evidentirano je smanjenje obveza temeljem dospeljelih obveza po emitiranim obveznicama u iznosu od 19.987.467 KM (glavnica) i 373.108 KM (kamata) temeljem 10. emisije i prvog dijela 11. emisije, prema otplatnom planu.

Zakonom o izmirenju obveza temeljem računa stare devizne štednje u FBiH⁵⁹ definirano je da se proces verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata stare devizne štednje (vođenje postupka u prvom i drugom stupnju), vrši sukladno odredbama **Uredbe o postupku verificiranja potraživanja temeljem računa stare devizne štednje u FBiH⁶⁰**. Proces verificiranja u prvom stupnju u FBiH vodi Financijsko-informatička agencija, a u drugom stupnju povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje. Također, mogu se imenovati dodatna povjerenstva, u zavisnosti od broja uloženi žalbi. Izmjenama Zakona, rok za verificiranje stare devizne štednje kontinuirano se produžava, a posljednjim izmjenama i dopunama produžen je do 31. 12. 2018. godine.

⁵⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/09, 44/11, 92/13

⁶⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 33/06, 66/06, 5/07, 65/07, 7/09, 4/10, 46/11, 32/12, 18/14, 41/15, 28/16, 42/17

Vlada FBiH je, na prijedlog Ministarstva, formirala Povjerenstvo za verifikaciju računa stare devizne štednje,⁶¹ sa zadatkom da, kao drugostupanjsko tijelo, sukladno odredbama državnog Zakona o izmirenju obveza temeljem stare devizne štednje⁶² i Uredbe o postupku verificiranja potraživanja i gotovinskih isplata po temelju računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama koje su uložili vlasnici stare devizne štednje, nasljednici sredstava stare devizne štednje, kao i osobe koje su vlasništvo nad starom deviznom štednjom stekle valjanim ugovorom o darivanju. Prema Izvješću Povjerenstva, u razdoblju od 2007. godine do kraja 2019. godine riješeno je 22.490 predmeta (žalbi). **U revidiranoj godini riješeno je 309 žalbi, od čega je 229 odobreno i po njima je verificiran dug u iznosu od 3.733.333 KM, dok je 80 zahtjeva za verifikaciju odbijeno. U 2019. godini zaprimljene su 43 sudske odluke (presude) po pokrenutim tužbama, a s obzirom na to da u 2019. godini nije bio određen rok za podnošenje zahtjeva za verifikaciju potraživanja temeljem računa stare devizne štednje, u ovoj godini nije bilo ni zaprimljenih žalbi.**

Dugoročne obveze temeljem ratnih potraživanja iskazane su u ukupnom iznosu od 149.924.361 KM i u odnosu na prethodnu godinu (203.107.854 KM) manje su za 53.183.493 KM. Strukturu ovih obveza čine: obveze po temelju dugoročnih obveznica (149.551.527 KM), obveze po temelju dugoročnih vlastitih obveznica (118.444 KM) i ostale dugoročne obveze, koje predstavljaju registrirani dug (254.390 KM). U 2019. godini iskazano je smanjenje duga temeljem dospjelih kamata po emitiranim obveznicama u iznosu od 4.885.444 KM i za izvršene isplate po pravomoćnim sudskim presudama od 8.174.227 KM.

Za izmirenje obveza temeljem ratnih potraživanja u prethodnom razdoblju izvršene su četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti od 195.417.760 KM. Obračunate su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitiranim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. S 31. 12. 2019. godine na naplatu je dospjelo ukupno 45.747.789 KM glavnice i 48.481.312 KM kamata, te ostatak duga iznosi 159.145.322 KM, od čega se na glavnice odnosi 149.669.971 i na kamate 9.475.351 KM. Od duga koji se odnosi na glavnice 149.551.527 KM je dug prema trećim osobama, dok se 118.444 KM odnosi na vlastite obveznice. U 2020. godini na naplatu dopijeva otplata glavnice u iznosu od 39.807.147 KM i kamata u iznosu od 3.741.749 KM.

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realiziranju unutarnjih obveza FBiH, 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo vrši verificiranje ratnih potraživanja i nastavi s postupkom realizacije potraživanja sukladno propisima koji reguliraju izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani. Vlada FBiH je, u cilju utvrđivanja realnih obveza FBiH po temelju ratnih potraživanja i potpune implementacije Akcijskog plana za izmirenje pravomoćnih sudskih presuda temeljem ratnih potraživanja, Zaključkom od 3. 9. 2013. godine zadužila Federalno pravobraniteljstvo, kao ovlaštenog zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudskih presuda. S obzirom na to da Federalno pravobraniteljstvo nije uspostavilo registar sudskih presuda, Ministarstvo i dalje vrši evidentiranje verificiranog duga temeljem raspoloživih podataka o izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi riznice. Dakle, **Ministarstvo ne raspoložuje konačnim podacima o svim sudskim izvršnim rješenjima i pravomoćnim presudama po temelju ratnih potraživanja.**

Na izvanbilančnoj evidenciji iskazano je 9.947.370.30 KM. Najveći iznos od 6.080.718.449 KM odnosi se na izvanbilančno evidentiranje primljenih mjenica za osiguranje kredita, zajmova i grantova. Također, 2.477.048.934 KM odnosi se na izvanbilančno evidentiranje dugoročnih potraživanja FBiH od krajnjih korisnika kredita, kojima je FBiH, temeljem supsidijarnih sporazuma, ustupila na uporabu kreditna sredstva.

⁶¹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/16, 23/17, 3/19

⁶² „Sl. glasnik BiH“, br. 28/06, 76/06, 72/07, 97/11, 100/13

11. OSTALI NALAZI

11.1 Migracija softverske aplikacije ISFU (Oracle E-Business Suite) na novu verziju

Za podršku procesu rizničnog poslovanja od 2001. godine Ministarstvo koristi informacijski sustav za upravljanje financijama (ISFU) Oracle E-Business Suite, a implementirani su moduli: glavna knjiga (GL), upravljanje nabavama (PO), obveze prema dobavljačima (AP) i upravljanje sredstvima (CE). Kupljen je i modul upravljanje stalnim sredstvima (FA) koji nije implementiran. U prethodnom razdoblju Ministarstvo nije pratilo nadogradnje baze i softverske aplikacije proizvođača Oracle, što je dovelo u pitanje izostanak Oracle podrške za verzije koje se koriste, kao i kompatibilnost s okruženjem. Ministarstvo je prethodnih godina planiralo sredstva u proračunu u ove svrhe, ali nisu realizirana ili su preusmjeravana za druge namjene. Po provedenoj analizi, u prethodnoj godini proveden je postupak javne nabavke za nadogradnju ISFU sustava, zaključenjem ugovora, s rokom završetka od tri godine i realizacijom ugovorenih aktivnosti u fazama. Usuglašenim planom projekta definirano je da će u revidiranoj godini biti završena I faza – nadogradnja baze i softverske aplikacije, kao i da će se paralelno provoditi i aktivnost iz druge faze (unapređenje funkcionalnosti postojećih modula). U drugoj godini planirana je implementacija novih modula: potraživanja (AR) i stalnih sredstava (FA), migracija postojećih i izrada novih izvješća, interfejsa sa sustavom BPMIS, a u trećoj godini tehnička podrška. Planirana su tri ulaska u produkciju, i to nakon migracije baze, zatim migracije softverske aplikacije i implementacije novih modula. Implementator je dostavio plan projekta s aktivnostima i terminskim planom implementacije. Za nadzor i praćenje nadogradnje ISFU-a Ministarstvo je imenovalo projektni tim sastavljen od ključnih korisnika ISFU-a. Iako je u projektnom planu planirano da će prva faza projekta biti završena u lipnju revidirane godine, primopredaja prve faze izvršena je krajem revidirane godine. Također, rok za završetak druge faze je siječanj 2020. godine, ali, prema prezentiranoj dokumentaciji, održan je samo prvi sastanak projektnog tima krajem veljače 2020. godine. Kao razlog za kašnjenje realizacije druge faze odgovorni u Ministarstvu navode angažiranje na aktivnostima integracije Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje u ISFU, što je podrazumijevalo i prilagođavanje i migraciju podataka iz njihovog financijsko-računovodstvenog sustava u ISFU, prilagođavanje ISFU-a, edukaciju korisnika i izradu automatskih interfejsa za prijenos naloga za isplatu mirovina u ISFU iz aplikacije za obračun mirovina. Za realizaciju su korišteni ugovoreni sati podrške iz četvrte faze ovog projekta. **Iako se kasnilo s realizacijom projekta, baza podataka softverske aplikacije migrirana je na novu verziju, Ministarstvo nema usvojene politike, odnosno akte kojim bi se osigurala redovna nadogradnja ISFU sustava kao sustava koji podržava ključni proces u Ministarstvu.**

U drugoj fazi projekta, koja kasni u odnosu na ugovorene rokove, planirana je dogradnja novih funkcionalnosti ISFU-a, što uključuje i dogradnju izvješća. U tehničkoj specifikaciji tenderske dokumentacije nisu detaljno specificirani zahtjevi izmjena i izrade novih izvješća, a u njoj je navedeno da će to biti realizirano u tijeku implementacije projekta, a na temelju zahtjeva ključnih korisnika.

Preporuke:

- **usvojiti politike kojima bi se osigurala redovne nadogradnje svih slojeva ISFU-a, kako bi se omogućila stabilnost i pouzdanost sustava i korištenje pogodnosti Oracle tehničke podrške;**
- **izraditi detaljne specifikacije zahtjeva za izmjene ili dorade izvješća.**

11.2 Zamjena interno razvijenih desktop aplikacija za podršku pomoćnim evidencijama

Ministarstvo koristi više „malih“ desktop aplikacija za podršku procesima pomoćnih evidencija koje su razvijene interno u Ministarstvu korištenjem funkcionalnosti MS ACCESS baze: podržani su procesi evidencije duga dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH, proces obrade neuplaćenih doprinosa, ostale pravomoćne sudske presude i izvršna sudska rješenja, izvansudske nagodbe, isplata razlika neisplaćenih plaća proračunskih korisnika, povrati više uplaćenih sredstava, odluke Vrhovnog suda FBiH, a u međuvremenu je iskazana potreba za izradom softverskih rješenja za podršku drugim procesima u Ministarstvu. Kako Ministarstvo nije osiguralo održavanje ovih procesa, kao i zbog tehnoloških ograničenja primijenjenih softverskih rješenja u osiguranju adekvatnih kontrola za financijske transakcije koje se obrađuju, pokrenute su aktivnosti za zamjenu navedenog softvera. Po analizi korisničkih zahtjeva i izradi projektnog zadatka, u prethodnoj godini pokrenut je postupak javne nabave usluga izrade softvera za evidenciju. **Zbog žalbi sudionika u tenderu na odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, postupak je dugo trajao i ugovor je zaključen polovinom revidirane godine, s rokom završetka od šest mjeseci. Softver nije završen u ugovorenom roku, implementator je tražio produžetak roka, s obrazloženjem da je za razvoj modula vanjskog i unutarnjeg duga zbog kompleksnosti bilo potrebno više vremena nego što je procijenjeno.** Ministarstvo je odobrilo produženje roka do 20. 8. 2020. godine, uz mogućnost daljnjeg prolongiranja zbog izvanrednih okolnosti nastalih uslijed pandemije COVID-19. Kao osiguranje za uredno izvršenje ugovora traženo je izdavanje novog bankovnog jamstva. Za dosadašnje kašnjenje Ministarstvo je obvezalo izvršitelja usluga na plaćanje ugovornih kazni, dok za produženo razdoblje za kašnjenje nisu predviđene ugovorne kazne. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, završen je razvoj svih osam modula softverske aplikacije, koji su u fazi testiranja funkcionalnosti.**

Ministarstvo nije izradilo i usvojilo strateški plan IT razvoja kako bi se osigurao sustavan pristup razvoju informacijskih tehnologija u Ministarstvu i izgradnja informacijskog sustava koji će najbolje odgovarati poslovnim ciljevima Ministarstva. Prema navodima odgovornih, izrada IT strateškog plana je u tijeku, ali nije prezentirana relevantna dokumentacija koja bi to potvrdila. Kao značajno navodimo da Odsjek za IT već duže vrijeme nema popunjeno radno mjesto šefa, koji po pravilu s menadžmentom sudjeluje u izradi IT strategije. Iako se zbog informatizacije procesa povećava obim IT poslova, smanjuje se broj radnih mjesta i izvršitelja u Odsjeku za IT, izmjenom sistematizacije radnih mjesta i smanjenjem broja izvršitelja, kao i nepopunjavanjem slobodnih radnih mjesta nakon odlaska IT specijalista.

Preporuke:

- ***zamijeniti desktop aplikacije i izvršiti informatizaciju evidencija u cilju bolje kontrole i eliminacije ljudske greške;***
- ***izraditi i usvojiti strateški plan IT razvoja kako bi se na sustavan način pristupilo razvoju informacijskih tehnologija u Ministarstvu i osigurala adekvatna IT podrška, sukladno poslovnim ciljevima Ministarstva.***

11.3 Implementacija razvojno-investicijskih projekata financiranih iz ino kreditnih i donatorskih sredstava

Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija⁶³ (u daljnjem tekstu: PJI) propisan je način i kriteriji za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH koji se donosi svake godine. Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva imenuje Povjerenstvo za Program javnih investicija FBiH na razdoblje od četiri godine. Implementaciju projekata od značaja za FBiH, koje je odobrila Vlada FBiH, te upravljanje domaćim i stranim sredstvima namijenjenim realiziranju tih projekata, vrše jedinice za upravljanje projektima.

⁶³ „Sl. novine FBiH“, br. 106/14

Uloga jedinica za upravljanje projektima je, između ostalog, dostavljanje prioriternih projekata Ministarstvu, u cilju pripreme PJI, kao i praćenje i izvješćivanje pratećih projekata. Samo projekti koji su uvršteni u PJI mogu se financirati proračunskim sredstvima ili zaduživanjem.

Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte krajem 2014. godine stavljena je izvan snage. U međuvremenu, Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti da se ispoštuju zakonske odredbe utvrđene Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i drugim propisima u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, koji se realiziraju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa. To može značajno utjecati na primjenu određenih zakonskih propisa resornih ministarstava u dijelu izvještavanja o realiziranju i nadzoru nad implementacijom razvojno-investicijskih projekata. Izvješćivanje o planu i utrošku sredstava kojima se financiraju projekti vrši se kvartalno, putem IP obrasca. Ministarstvo najmanje jednom godišnje informira Vladu FBiH o utrošku sredstava kojima se financiraju projekti uključeni u PJI FBiH.

Člankom 5. Proračuna FBiH za 2019. godinu⁶⁴ definirano je da su kapitalni projekti financirani iz vanjskih kreditnih sredstava dio Proračuna FBiH. U Pregledu kapitalnih projekata koji se financiraju iz kreditnih i grant sredstava međunarodnih financijskih institucija, proračuna svih razina vlasti u FBiH, fondova i vlastitih izvora, za razdoblje 2019. – 2021. godine predviđeno je 50 projekata ukupne vrijednosti od 4.511.327.466 KM, dok je za 2019. godinu predviđeno 895.967.154 KM.

Program javnih investicija FBiH 2019. – 2021. godine, koji je Vlada FBiH usvojila 25. 10. 2018. godine, predstavlja trogodišnji dokument koji sadrži pregled ulaganja u projekte, s podacima o ukupno potrebnim i utrošenim sredstvima, te sredstvima planiranim za financiranje projekata iz proračuna, kredita, donacija i/ili drugih izvora. Njime su obuhvaćeni projekti u implementaciji, za čiju su realizaciju osigurani izvori financiranja ili je izvjesno da će biti osigurana sredstva za njihovo financiranje i kandidirani projekti koji predstavljaju prioritetne projekte za koje nisu osigurani izvori financiranja u trenutku izrade PJI. Program sadrži podatke o ulaganjima u 108 projekata (42 projekta u implementaciji i 66 kandidiranih projekata). Ukupna vrijednost svih projekata je 15.811,87 mil. KM, od čega se 12.094,20 mil. KM odnosi na kandidirane i 3.717,67 mil. KM na projekte čija je implementacija u tijeku.

Imajući u vidu da je realiziranje projekata u prethodnim razdobljima značajno odstupalo od ulaganja planiranih PJI FBiH, Ministarstvo je u cilju analize uzroka kašnjenja početka i usporenosti implementacije projekata i povlačenja kreditnih sredstava, u svrhu informiranja Vlade FBiH putem Informacije o utrošku sredstava u 2018. godini kojima su financirani projekti uključeni u Program javnih investicija FBiH 2018. – 2020. godine, od implementirajućih agencija/institucija tražilo dostavljanje i izvješća o realizaciji projekata za koje su nadležni, s objašnjenjem o uzrocima eventualnog odstupanja realizacije od planiranih ulaganja i o eventualnim zastojevima u realizaciji. Dostavljena izvješća su, zajedno s ostalim podacima o planiranim i provedenim aktivnostima na realizaciji projekata, kao i podacima o realizaciji projekata koji se redovno unose u PIMIS sustav, poslužila za sveobuhvatniju analizu na temelju koje je Vlada FBiH 20. 6. 2019. godine donijela Zaključak. Zaključkom je usvojena Informacija o utrošku sredstava u 2018. godini, te su zaduženi federalni organi uprave i federalne upravne organizacije u okviru kojih se implementiraju projekti koji se financiraju iz kredita, grantova i proračuna da poduzmu sljedeće neophodne mjere: poboljšaju sustav unutarnjih kontrola u pogledu odobravanja i realiziranja službenih putovanja u zemlji i inozemstvu; uspostave mehanizme kontrole upotrebe službenih vozila, kako bi se osiguralo da se vozila koriste isključivo u službene svrhe, te smanjili rizici za racionalno i namjensko trošenje javnih sredstava; poboljšaju sustav unutarnjih kontrola u pogledu troškova fiksne i mobilne telefonije; poboljšaju sustav unutarnjih kontrola u pogledu odobravanja i realiziranja troškova reprezentacije; objedine resurse za implementaciju projekata unutar organizacijske jedinice u okviru resornog ministarstva/federalnog organa uprave/federalne upravne organizacije. Rok za dostavljanje izvješća o poduzetim mjerama i aktivnostima Ministarstvu bio je 90 dana (18. 9. 2019. godine). Do okončanja revizije izvješće su dostavila samo dva ministarstva (Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike).

⁶⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 11/19, 53/19

Točkama 4. i 5. Zaključka zadužena su resorna ministarstva koja implementiraju projekte da sredstva za troškove upravljanja projektima planiraju u Proračunu FBiH počev od 2020. godine, a Ministarstvo da u roku šest mjeseci Vladi FBiH dostavi prijedloge akata o prihvatljivosti i kontroli projektnih troškova koji se mogu plaćati iz kredita ili sufinanciranjem iz proračuna, odnosno o troškovima koji se mogu plaćati isključivo na teret Proračuna FBiH iz razdjela resornog ministarstva. Vlada FBiH je 24. 10. 2019. godine donijela Zaključak o izmjenama i dopunama Zaključka od 20. 6. 2019. godine kojim je ukinuta obveza resornih ministarstava da troškove upravljanja projektima planiraju u Proračunu FBiH, a zaduženje Ministarstva za dostavljanje prijedloga akata definirano „u najkraćem mogućem roku“. Prema prezentiranim podacima, Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti po navedenom.

Sukladno člancima 13. i 17. Uredbe Ministarstvo ima obvezu najmanje jednom godišnje informirati Vladu FBiH o utrošku sredstava kojima se financiraju projekti uključeni u PJI FBiH, a Povjerenstvo za PJI FBiH ima obvezu izvješćivanja Vlade FBiH o svom radu polugodišnje. U vrijeme obavljanja revizije Ministarstvo je radilo na sačinjavanju Informacije o utrošku sredstava u 2019. godini kojima su financirani projekti uključeni u Program javnih investicija FBiH 2019. – 2021. godine, zbog čega ne možemo prezentirati podatke o utrošku sredstava u 2019. godini i njihovoj korelaciji u odnosu na planirani utrošak sredstava u 2019. godini.

Povjerenstvo za PJI FBiH sačinilo je Izvješće o radu za razdoblje siječanj – lipanj 2019. godine (koje je Vlada FBiH usvojila 5. 12. 2019. godine) i Izvješće o radu za razdoblje srpanj – prosinac 2019. godine (koje je Vladi FBiH dostavljeno na razmatranje i usvajanje 12. 5. 2020. godine). Povjerenstvu za PJI FBiH, koje je imenovano 2015. godine, istekao je mandat u 2019. godini. Vlada FBiH je 25. 7. 2019. godine imenovala novo Povjerenstvo za PJI FBiH na razdoblje od četiri godine. Kao i prethodne godine, u Izvješću o radu za razdoblje siječanj – lipanj 2019. godine Povjerenstvo je, imajući u vidu da su ograničena sredstva raspoloživa za financiranje kapitalnih projekata, kao jednu od mjera za unapređenje planiranja javnih investicija i otklanjanje nedostataka u programu javnih investicija, predložilo da se osigura da u PJI budu uključeni projekti s najvećim stupnjem pripremljenosti. U vezi s tim Povjerenstvo je konstatalo da je potrebno Uredbom propisati dodatne kriterije kako bi se osiguralo da u PJI budu uključeni projekti s najvećim stupnjem pripremljenosti, kako bi prednost imali projekti čija bi implementacija bila izvjesnija u godinama na koje se odnosi PJI. Na taj način bi se izbjeglo kašnjenje u realizaciji projekata, te stvaranje dodatnih troškova zbog nepovučenih kreditnih sredstava, u slučaju kreditnog zaduženja. Ovo se pogotovo odnosi na projekte koji zahtijevaju pokretanje procedure za ino zaduženje. Uvidom u Izvješće o radu za razdoblje srpanj – prosinac 2019. godine konstatali smo da, osim konstituirajuće sjednice, Povjerenstvo za PJI nije imalo značajnijih aktivnosti u tom razdoblju. **Prema prezentiranim podacima, iznos nepovučenih kreditnih sredstava iskazan je u iznosu od 887.847.480 KM i odnosi se na 16 projekata. Ukupna plaćena taksa na nepovučena sredstva, zaključno s 31. 12. 2019. godine, iznosila je 18.342.185 KM, od čega se na taksu plaćenu u 2019. godini odnosi 5.067.954 KM.**

U nastavku dajemo tabelarni prikaz sedam projekata na koje se odnosi 81% ukupno plaćene takse na nepovučena sredstva (78% plaćene takse u 2019. godini):

Projekt	Planirano razdoblje implem. projekta	Ugovoreni iznos kredita	Iznos kredita povučen do 31. 12. 2019.	Iznos nepovučenih sredstava	u KM	
					Troškovi plaćeni u 2019.	Ukupno plaćeni troškovi do 31. 12. 2019.
Željeznice II	9. 6. 2006. – 30. 1. 2019.	82.144.860	73.276.448	8.868.412	18.967	2.929.484
Crpna hidroel. Vrilo	1. 7. 2015. – 30. 12. 2023.	195.583.000	0	195.583.000	488.958	2.567.029
Koridor V c 2	1. 4. 2017. – 31. 12. 2019.	156.466.400	42.845.082	113.621.318	708.545	2.554.224
Vjetroelektrana Podveležje	1. 7. 2014. – 31. 12. 2019.	127.128.950	22.809.954	104.318.996	296.586	2.215.170
Sanacija cesta nakon poplava	1. 6. 2019. – 13. 6. 2020.	127.128.950	4.489.955	122.638.995	1.830.707	1.830.707
Koridor Vc 2 Nastavak	1. 4. 2018. – 31. 12. 2019.	148.643.080	92.076.540	56.566.540	456.888	1.527.249
Hidroelektrana Janjčići	30. 11. 2019. – 30. 12. 2023.	58.674.900	0	58.674.900	146.687	1.313.667
Ukupno:		895.770.140	235.497.979	660.272.161	3.947.338	14.937.530

Smatramo da Ministarstvo nije, sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija i Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2019. godinu, osiguralo praćenje realizacije i izvješćivanje o realizaciji razvojno-investicijskih projekata. To potvrđuje činjenica da se iz godine u godinu plaćaju značajni iznosi takse na nepovučena sredstva.

Preporuke:

- *sukladno nadležnostima, nastaviti s aktivnostima na blagovremenom praćenju i izvješćivanju o implementaciji razvojno-investicijskih projekata i osigurati mehanizme za efikasniju kontrolu nad njima, a cilju blagovremene realizacije projekata;*
- *prema utvrđenim nadležnostima, potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju definiranja knjigovodstvenog evidentiranja, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicijske projekte, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, a koji se realiziraju putem posebnih transakcijskih namjenskih računa.*

12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je 28. 5. 2020. godine dostavilo komentar na Nacrt izvješća o financijskoj reviziji za 2019. godinu.

U komentaru su navedene primjedbe i obrazloženja koja se odnose na dane kvalifikacije u Temelju za mišljenje s rezervom, kao i na nalaze u Izvješću u vezi sa: poduzimanjem mjera za naplatu potraživanja po kreditima koji su temeljem supsidijarnih ugovora s FBiH preneseni na krajnje korisnike, nepoduzimanjem aktivnosti s ciljem uspostave unutarnje revizije i financijskog upravljanja i kontrole na svim razinama vlasti u FBiH, raspodjelom sredstava tekućih transfera nižim razinama vlasti, sustavom unutarnjih kontrola, unutarnjom revizijom, Središnjom harmonizacijskom jedinicom, izradom Izmjena i dopuna Proračuna FBiH za 2019. godinu, usklađivanjem registra proračunskih korisnika s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja Registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH, poslovima vezanim za Izjavu o fiskalnoj odgovornosti, izvršavanjem proračuna po prioritetima, uvažavajući sudske presude, definiranjem kriterija za izbor proračunskih korisnika koji će biti predmet inspekcijskog nadzora, obračunom poreza i doprinosa nastalih temeljem

nesamostalne djelatnosti, nepopisivanjem obveza prijašnjeg Federalnog ministarstva obrane i Vojske FBiH, Odborom za javni nadzor, planiranjem i evidentiranjem pravomoćnih sudskih presuda, objavljivanjem Plana javnih nabava, evidentiranjem tečajnih razlika u Glavnoj knjizi riznice.

Dio komentara u kojima su dana adekvatna obrazloženja i za koje je dostavljena relevantna dokumentacija prihvaćen je i inkorporiran u Izvešće, a odnose se na: utvrđivanje kriterija za izbor proračunskih korisnika koji će biti predmet inspekcijskog nadzora, rokove prilikom utvrđivanja izmjena i dopuna Proračuna FBiH za 2019. godinu, raspodjelu sredstava tekućih transfera, pravdanje namjenskog utroška sredstava dodijeljenih u 2018. godini i odlaganje izvršenja rješenja po žalbama.

Komentare po ostalim nalazima s danim obrazloženjima nismo prihvatili, s obzirom na to da nisu dana adekvatna obrazloženja, niti je dostavljena relevantna dokumentacija.

Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim
za reviziju

Marijana Miličević – voditeljica tima

Sabina Muderizović – članica tima

Deryša Harbaš – članica tima, IT revizorka

IV PRILOG: GODIŠNJE FINACIJSKO IZVJEŠĆE

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo financija					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Postotak (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	0	26.904.847	28.228.235	26.904.847	0,0
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0,0
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	0	0	0	0	0,0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0,0
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	0,0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0,0
2. Doprinosi za socijalnu skrb	0	0	0	0	0,0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0,0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0,0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0,0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0,0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0,0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0,0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	26.904.847	28.228.235	26.904.847	0,0
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	2.720.900	3.443	2.720.900	0,0
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	0	345	0	345	0,0
Ostali prihodi od imovine	0	2.720.555	3.443	2.720.555	0,0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0,0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0,0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdano jamstvo	0	0	0	0	0,0
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	24.183.947	28.224.792	24.183.947	0,0
Administrativne pristojbe	0	6.760	2.370	6.760	0,0
Sudske pristojbe	0	0	0	0	0,0
Komunalne naknade i pristojbe	0	0	0	0	0,0
Ostale proračunske naknade i pristojbe	0	7.066.065	8.020.320	7.066.065	0,0
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	0	17.094.694	20.183.914	17.094.694	0,0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	0	0	250	0	0,0
Neplanirane uplate – prihodi	0	4.983	15.068	4.983	0,0
Novčane kazne	0	11.445	2.870	11.445	0,0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0,0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0,0
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0,0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	0,0

13.	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	0	0	0	0,0
14.	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	0	0	0	0	0,0
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0,0
16.	Donacije	0	0	0	0	0,0

II. RASHODI (od 1 do 7)		195.515.450	142.490.136	142.861.408	-53.025.314	72,9
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	4.539.783	3.905.335	3.788.623	-634.448	86,0
	Bruto plaće i naknade plaća	3.890.643	3.414.495	3.282.308	-476.148	87,8
	Naknade troškova zaposlenih	649.140	490.840	506.315	-158.300	75,6
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	408.517	359.572	346.646	-48.945	88,0
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	22.185.958	8.646.368	6.381.806	-13.721.590	38,2
	Cestovni troškovi	90.000	56.603	59.950	-33.397	62,9
	Izdaci za energiju	150.000	107.604	101.182	-42.396	71,7
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	170.000	86.694	95.825	-83.306	51,0
	Nabava materijala i sitnog inventara	110.000	46.198	68.774	-63.802	42,0
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	28.000	13.186	14.917	-14.814	47,1
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	80.000	67.603	53.791	-12.397	84,5
	Izdaci za tekuće održavanje	90.000	29.870	51.106	-60.130	33,2
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	368.000	36.717	37.137	-331.283	10,0
	Ugovorene i druge posebne usluge	21.099.958	8.019.893	5.899.124	-13.080.065	38,0
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	46.892.000	33.895.645	36.081.558	-12.996.355	72,3
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	18.202.000	18.202.000	18.200.045	0	100,0
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	5.000.000	2.719.275	3.898.046	-2.280.725	54,4
	Subvencije javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0,0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0,0
	Drugi tekući rashodi	23.690.000	12.974.370	13.983.467	-10.715.630	54,8
5.	Kapitalni transferi	4.000.000	0	0	-4.000.000	0,0
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima	4.000.000	0	0	-4.000.000	0,0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0,0
6.	Izdaci za kamate	117.489.192	95.865.216	96.262.775	-21.623.976	81,6
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	80.186.229	80.164.680	78.656.266	-21.549	100,0
	Izdaci za inozemne kamate	2.435.010	2.283.036	2.365.888	-151.974	93,8
	Kamate na domaće pozajmljivanje	20.300.000	13.417.500	15.240.622	-6.882.500	66,1
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim jamstvima	14.567.953	0	0	-14.567.953	0,0
7.	Tekuća proračunska rezerva	0	0	0	0	0,0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-195.515.450	-115.585.289	-114.633.173	79.930.161	59,1
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0,0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0,0
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.445.000	53.897	497.734	-1.391.103	3,7
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0,0
	Nabava građevina	0	0	0	0	0,0
	Nabava opreme	345.000	53.897	81.707	-291.103	15,6

	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	900.000	0	416.027	-900.000	0,0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	200.000	0	0	-200.000	0,0
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	1.445.000	53.897	497.734	-1.391.103	3,7
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	-196.960.450	-115.639.186	-115.130.907	81.321.264	58,7
	IV. TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finacijske imovine	0	0	0	0	0,0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0,0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0,0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0,0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	0	0	0	0	0,0
2.	Izdaci za finacijsku imovinu	18.700.000	18.683.095	11.500.640	-16.905	99,9
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0,0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0,0
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0,0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	3.700.000	3.683.095	1.500.640	-16.905	99,5
	Ostala domaća pozajmljivanja	15.000.000	15.000.000	10.000.000	0	100,0
	Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0,0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINACIJSKE IMOVINE (1-2)	-18.700.000	-18.683.095	-11.500.640	-16.905	99,9
	V. TRANSAKCIJE U FINACIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0,0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0,0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0,0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0,0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0,0
2.	Izdaci za otplate dugova	709.632.869	637.214.862	814.138.565	-72.418.007	89,8
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	487.475.936	424.519.024	533.285.891	-62.956.912	87,1
	Vanjske otplate	4.203.700	3.322.710	3.929.675	-880.990	79,0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	130.000.000	130.000.000	219.976.879	0	0,0
	Otplate unutarnjeg duga	87.953.233	79.373.128	56.946.120	-8.580.105	90,2
	Otplate duga po izdanim jamstvima	0	0	0	0	0,0
	Otkup duga	0	0	0	0	0,0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-709.632.869	-637.214.862	-814.138.565	-72.418.007	89,8
	UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-925.293.319	-771.537.143	-940.770.112	153.756.176	83,4

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2019. godinu odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Ministrica
Jelka Milićević

Bilanca stanja na 31. 12. 2019. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo financija			
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (2/3)x100
1	2	3	4
I. AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	60.315.270	5.247.217	1.149,5
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	490	489	100,2
2. Vrijednosni papiri	0	0	0,0
3. Kratkoročna potraživanja	0	828	0,0
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0,0
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	60.314.780	5.245.900	1.149,8
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0,0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0,0
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0,0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	35.212.449	45.666.161	77,1
9. Stalna sredstva	13.288.444	12.379.229	107,3
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	5.365.226	4.766.514	112,6
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	7.923.218	7.612.715	104,1
12. Dugoročni plasmani	0	0	0,0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	177	177	100,0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	-177	-177	100,0
15. Vrijednosni papiri	932.145	932.145	100,0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	261.034	-65.405	-399,1
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	671.111	997.550	67,3
18. Dugoročna razgraničenja	26.618.297	37.056.073	71,8
UKUPNO AKTIVA (A+B)	95.527.719	50.913.378	187,6
II. PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	60.380.173	5.303.577	1.138,5
19. Kratkoročne tekuće obveze	8.725.398	1.072.358	813,7
20. Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0,0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	278.825	993.913	28,1
22. Obveze prema zaposlenicima	362.378	340.282	106,5
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0,0
24. Kratkoročna razgraničenja	51.013.572	2.897.024	1.760,9
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	26.888.006	37.334.326	72,0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0,0
26. Ostale dugoročne obveze	26.618.297	37.056.073	71,8
27. Dugoročna razgraničenja	269.709	278.253	96,9
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	8.259.540	8.275.475	99,8
28. Izvori stalnih sredstava	8.594.329	8.610.264	99,8
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0,0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0,0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0,0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	334.789	334.789	100,0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	95.527.719	50.913.378	187,6

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, sukladno propisima za proračunske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive. Rukovodstvo je Bilancu stanja na 31. 12. 2019. godine odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Ministrica
Jelka Milićević

